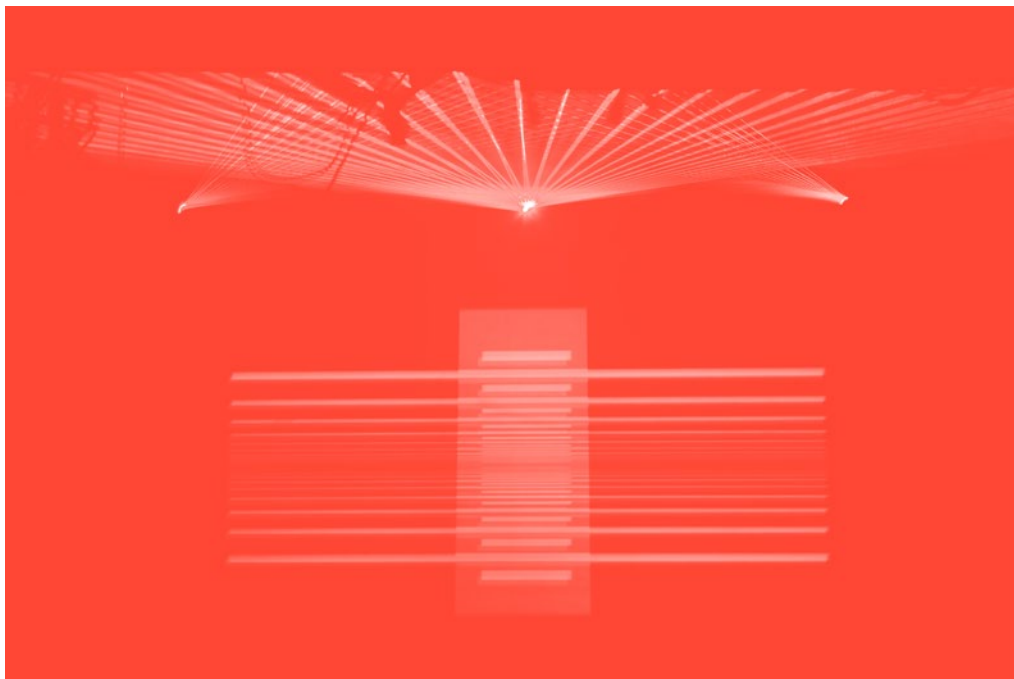

1. INNLEDNING	2	6. ØKONOMI OG REGNSKAP	25
2. ORGANISASJON	3	7. ADMINISTRASJON OG ARBEIDSMILJØ	25
Formål	3	Ansatte	25
Rådet	3	Faste medarbeidere	25
Styret	3	Festivalmedarbeidere	25
Programkomité	3	Studenter	25
Valgkomité	3	Arbeidsmiljø	25
		Likestilling	25
		Ytre miljø	25
3. INNHOLD OG FAKTA 2015	3	8. SIGNATURER	26
Arrangementer	3	9. REGNSKAP OG REVISJONSBERETNING	27
Kammer- og orkesterkonserter	5		
Opera og musikkteater	8	10. APPENDIX	36
Elektronisk musikk, impro og annet	11		
Utstillinger, lydkunst og			
installasjoner	12		
Ultima Education	12		
Ultima Academy	12		
Barn og unge	15		
RiksUltima	16		
Statistikk	18		
Publikumstall	18		
Kjønnsfordeling	18		
4. SAMARBEIDSPARTNERE	18		
Ultima takker	18		
Ultimas medlemmer	20		
Internasjonale relasjoner	20		
Gjesteprogram	20		
Ultima internasjonalt	20		
Nettverk	21		
5. KOMMUNIKASJON	22		
Publikasjoner	22		
Dokumentasjon	22		
Lyd- og filmopptak	22		
Presse og kringkasting	22		
Medieomtale og anmeldelser	22		
(appendix)			
Annonser	23		
Øvrige markedstiltak	23		
Tidal	23		
Internett og sosiale medier	23		
Nettsider	23		
Sosiale medier	23		
Publikumsutvikling	24		

1. innledning

25 år som musikalsk drivhus

Ultimafestivalen 2015 markerte sin 25-årige eksistens. Dette til tross, det er ingen ting sedat eller krampaktig over verken innhold eller gjennomføring. Ultima er blitt en arena for nordisk og internasjonal samtidsmusikk som det er helt umulig å komme utenom hvis man vil ha oversikt over hva som rører seg innenfor feltet. Dét er en imponerende prestasjon fra alle som har bidratt til utviklingen fra den spede begynnelse i 1990 og frem til i dag. For det var på ingen måte gitt at det som noen ildsjeler med Jon Persen i spissen begynte den gang fortsatt skulle leve og blomstre 25 år senere.

«Samtidskunst» har alltid måttet sloss mot konvensjoner og utfordre smertegrenser og komfortsoner hos det store publikum. Det er både naturlig og akseptabelt, men noen må også bringe verden videre.

Ultimafestivalens styrke er at publikum, komponister, utøvere og meningsbærere over en konsentrert periode får lytte, lære, utforske, diskutere og spille. Inspirere og bli inspirert. Kreativ programmering trekker frem i lyset artister og komponister som ellers ville vært mindre synlige. Og ikke minst utvides publikums horisont.

Et enkelt arrangement, eller for den saks skyld en enkelt festival, gir begrenset effekt, men når det gjentas, uten å kompromisse på kvalitet, er virkningen betydelig. 25 Ultima-festivaler har uten tvil vært en sterk katalysator for utviklingen av norsk, så vel som nordisk, samtidsmusikk. Og det beste av alt, festivalen viser ingen svakhetstegn, tvert imot!

Men Ultima lever ikke sitt eget isolerte liv. Det er en enorm styrke at festivalens medlemmer aktivt bidrar til dens suksess. Dette samarbeidet er helt avgjørende for å kunne gjennomføre et så bredt anlagt festival, samtidig som vi tror at medlemmene høster mer enn de sår.

Ultima er ikke noe overskuddsprosjekt, og det er svært tilfredsstillende at Kulturdepartementet sammen med Oslo

kommune stiller betydelige midler til rådighet. Vi gir tilbake et rikere musikkliv og promoterer Oslo som internasjonal kulturby.

Også en rekke samarbeidspartnere og sponsorer skal takkes for det ansvaret de tar ved å sørge for gjennomføringen av Ultima hvert år.

25 år med suksess er lang tid, og svært mange enkeltpersoner har ytet uvurderlige bidrag: tallrike enkeltutøvere og ensembler og dirigenter, en lang rekke komponister, forfattere og arrangører. Vi skylder alle en stor takk!

Uten de mange frivillige og ansatte, ingen festival. En særlig anerkjennelse til noen av dem som har stått i spissen for det hele: først og fremst en heder til Jon Persen som dro det hele i gang, og som beklageligvis døde i 2014. Åse Hedstrøm og Geir Johnson har vært helt sentrale i Ultimas utvikling, og vår nåværende direktør og kunstneriske leder, Lars Petter Hagen er en formidabel drivkraft. Hjertelig takk!

Odd Gullberg
Styreleder Ultima

2. organisasjon

ORGANISASJON

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival er lokalisert i Oslo. H.K.H. Kronprins Haakon er festivalens høye beskytter.

FORMÅL

Ultimas formål er å arrangere en årlig, internasjonal festival for samtidsmusikk og relaterte kunstarter i Oslo på et høyt kunstnerisk nivå.

RÅDET

Rådet består av én representant fra hver av stiftelsens medlemsorganisasjoner. I 2015 fant rådsmøtet sted 12. mai. Medlemmene er:

- × BIT20 Ensemble
- × Black Box Teater
- × Den Norske Opera & Ballett
- × Det Norske Kammerorkester
- × Det Norske Solistkor
- × Henie Onstad kunstsenter
- × Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo
- × Kringkastingsorkestret, NRK
- × Kunsthøgskolen i Oslo
- × NICEM
- × Norges musikkhøgskole
- × Norsk Komponistforening
- × NOTAM
- × nyMusikk
- × Oslo Domkor
- × Oslo-Filharmonien
- × Oslo Sinfonietta og Cikada

STYRET

Ultimas styre hadde ved utgangen av 2015 følgende sammensetning:

- × Odd Gullberg, styreleder
- × Henrik Hellstenius, nestleder
- × Svanhild Sørensen, styremedlem
- × Audun Hasti, styremedlem
- × Bente Leiknes Thorsen, styremedlem
- × Svein Ingvoll Pedersen,
 - 1. varamedlem
- × Marianne Beate Kielland,
 - 2. varamedlem
- × Lars Mørch Finborud, 1. varamedlem
- × Hedda Høgåsen-Hallesby,
 - 2. varamedlem

PROGRAMKOMITÉ

Ultimas programkomité besto i 2015 av Per Boye Hansen, Anne Hilde Neset, Thomas Schäfer og Mattis With.

VALGKOMITÉ

Henrik Celius, Lene Grenager og Alex Taylor ble i rådsmøtet 15.05.14 valgt til medlemmer av valgkomiteen for en periode på fire år.

3. innhold og fakta 2015

ARRANGEMENTER

Ultimafestivalen ble i 2015 arrangert for 25. gang. Tema i jubileumsåret var «Om natur». Festivalperioden var fra 10. - 19. september.

Vår publikumsundersøkelse viser at Ultima har blitt et navn forbundet med kvalitet, kredibilitet, og et sted som tilbyr kulturuttrykk man ikke finner noen andre steder. Med Ultimafestivalens synlighet i presse, i bybildet og på de mange høyprofilerte arenaene er vi tydelig til stede over hele Oslo i festivalperioden.

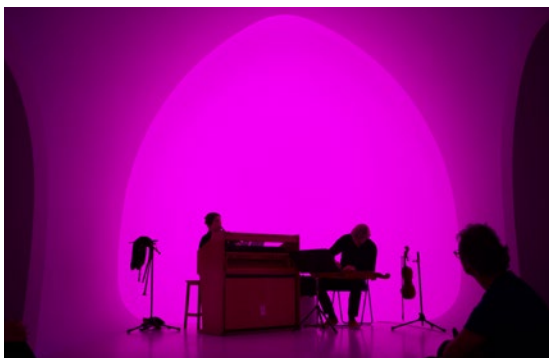
Ultimafestivalen 2015 omfattet i alt (inkludert Ultima Academy) 61 arrangementer. Repeterende arrangementer, for eksempel en teaterforestilling med flere oppsetninger, er talt som ett arrangement. En konsert med flere ensembler eller utøvere i separate sett regnes også som ett arrangement. Arrangementene fant sted på 28 forskjellige arenaer. Samtlige ligger i Oslo, med unntak av Henie Onstad kunstsenter på Høvikodden i Bærum.

Ultimafestivalen åpnet den 10. september i Oslo Konserthus. Åpningskonserten var *Turangalîla-Symphonie*. Verket ble fremført av Oslo-Filharmonien under ledelse av sjefsdirigent Vasily Petrenko.

Festivalens høye beskytter H.K.H. Kronprinsen var til stede under den forhåndsutsolgte åpningskonserten. Kulturminister Thorhild Widvey sto for den offisielle åpningen av Ultima 2015 med en tale som innledet de ti festivaldagene. I tillegg var byråd for kultur og

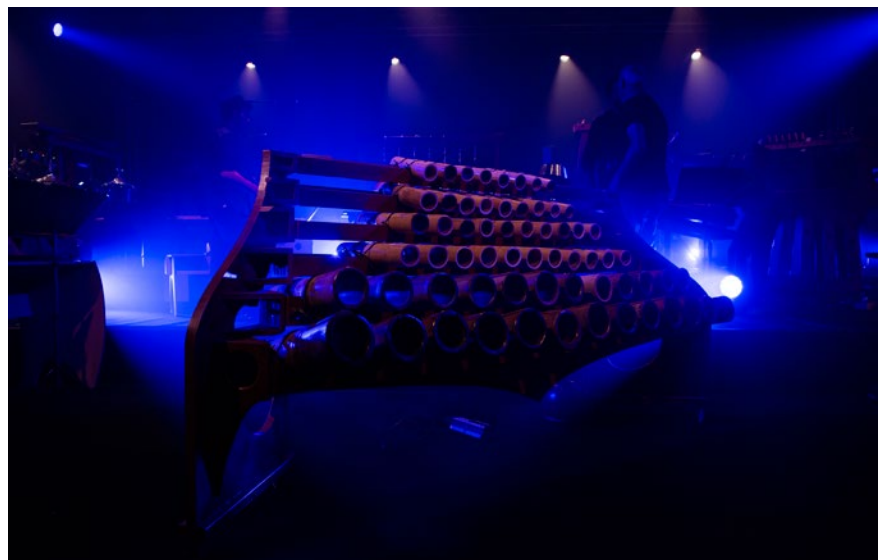
Åpningskonserten 2015: Olivier Messiaens Turangalîla-Symphonie fremført av Oslo-Filharmonien i Oslo Konserthus torsdag 10/9.

Fra Elisabeth Vatns soloppgang og solnedgangskonserten The Color Beneath i James Turrells lysinstallasjoner i Ekebergparken fra 10.-13/9.

Ultimafestivalens høye beskytter H.K.H. Kronprinsen ankommer Konserthuset til åpningskonsert.

Ensemble Musikfabriks spesialdesignede, rekonstruerte Harry Partchs-instrumentpark i Kanonhallen 12/9. Spesielskrevet verk av Helge Sten, samt Simon Steen-Andersen og Harry Partch ble fremført.

næring i Oslo kommune, Hallstein Bjercke til stede under åpningen, og holdt tale på mottakelsen som ble arrangert i Høylageret etter konserten.

Konserten ble sendt direkte i NRK P2. Verket ble også fremført fredag 11/9. Prosjektet var et samarbeid med Oslo-Filharmonien.

På åpningsdagen ble også Ultima-festivalens første leder John Persens bortgang i 2014 markert. Før og etter åpningskonserten ble Persens installasjon *Mot Kalde Vinder* fra 1985 presentert utenfor Konserthuset. Det ble også i anledning årets festival utgitt et album med Persens elektroniske musikk (Grappa).

KAMMER- OG ORKESTERKONSERTER

10-13/9 ELISABETH VATN:

THE COLOR BENEATH (WP)

Ekebergparken

Elisabeth Vatn (harmonium, klarinett, sekkepipa) og Anders Røine (langeleik, munnharpa, fele). Spesialskrevet verk for James Turrells lysinstallasjoner fremført ved soloppgang og nedgang. Produisert av nyMusikk.

11/9 LUNSKONSERT, HERMAN VOGT:

CONCORDIA DISCORDS,

ÉTUDES FOR SOLO PIANO

LOFTET/SENTRALEN

Ian Pace, piano. Etydene nr. 7-12, bok 2 ble urfremført. Verket ble fremført for første gang samlet i Norge.

11/9 MATTHEW SHLOMOWITZ:

LECTURE ABOUT BAD MUSIC (WP) /

ALEXANDER SCHUBERT: *SENSATE FOCUS*

Den Norske Opera & Ballett,

Prøvesalen

Plus Minus Ensemble (Belgia/England)

Matthew Shlomowitz stykke *Lecture About Bad Music* blandet musikalske demonstrasjoner og psykologiske eksperimenter. Alexander Schuberts *Sensate Focus* sammenstilte lyd og bilde, og brukte lyseffekter som en femte utøver i tillegg til de fire musikerne.

12/9 JAMES DILLON: *OSLO/TRIPTYCH* /

JON ØIVIND NESS: *GIMILEN*

Parkteatret

Cikada fremførte musikk av Jon Øyvind Ness og skotske James Dillon. Det ble også lansering av ensembles nye album med musikk av Jon Øivind Ness og Liza Lim.

12/9 HARRY PARTCH:

PITCH 43_TUNING THE COSMOS

SIMON STEEN-ANDERSEN: *KORPUS* /

HARRY PARTCH: *AND ON THE SEVENTH*

DAY PETALS FELL IN PETALUMA /

HELGE STEN: *SOW YOUR GOLD IN THE WHITE FOLIATED EARTH* (WP)

Kanonhallen

Ensemble Musikfabrik

Bestillingsverk av Helge Sten

for Harry Partch mikrotonale

instrumenter. I tillegg frem-

førte ensemblet Simon Steen-

Andersens *Korpus* og Partchs *And*

on the Seventh Day Petals Fell in

Petaluma.

13/9 SCHWITTERS PÅ HENIE ONSTAD

KUNSTSENTER

Henie Onstad Kunstsenter

Building Instrument bestående av

Mari Kvien Brunvoll, Øyvind Hegg-

Lunde og Åsmund Weltzien skrev og

fremførte bestillingsverk inspi-

rert av Schwitters.

Dagen inneholdt også kunsthisto-

risk foredrag ved Karin Hellandsjø

og Oda Wildhagen, Agnes Hvizdalek

fremførte utdrag av Schwitters'

dikt *Ursonate*. Åpning av det nye

Kurt Schwitters-rommet i museet

der over 30 verk av Kurt Schwit-

ters ble stilt ut. I samarbeid med

HOK.

14/9 LUNSKONSERT, ØYVIND MÆLAND:

AD UNDAS - SCI-FI-LIEDER FRA

NORDSJØEN! / KOMMEN DU VID MEG?

Loftet/Sentralen

Med Stine Janvin Motland, sang,

pianist Sanae Yoshida og Øystein

Sonstad, cello.

14/9 KNUF OLAF SUNDE: *COMFORT MUSIC*

Vulkan Arena /

Televerkets nødsentral på Torshov

Ensemble Aksiom

Todelt konsert der halvparten av

publikum uten forhåndsannonsering

ble kjørt til Televerkets nødsen-

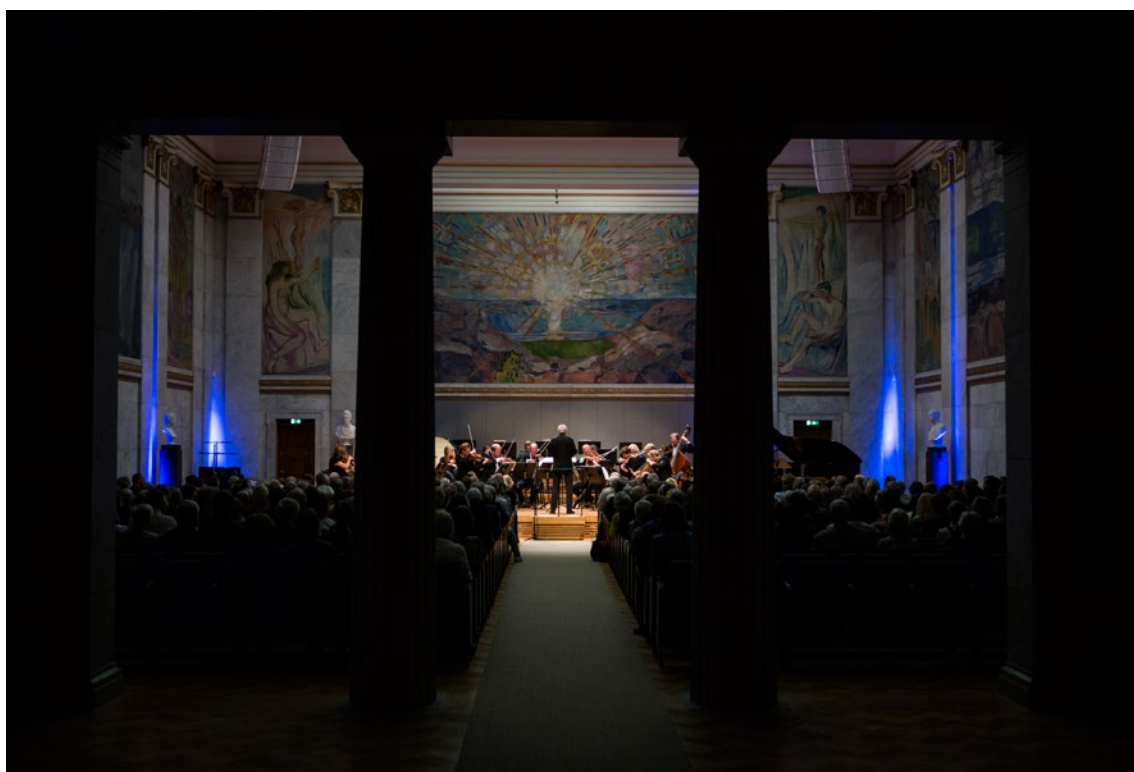
tral på Torshov, der de fikk opp-

levde første del av konserten. Del

- 2 ble fremført for begge gruppene på Vulkan. Produsert av Notam.
- 14/9 MATHIAS SPAHLINGER: *NO 10, NACHTSTÜCK MIT SONNE* (WP), *STILL/MOVING* (WP) / ØYVIND TORVUND: *NEON FOREST SPACE, PLASTIC WAVES*
Kulturkirken Jakob
asamisimasa
Spahlinger og Torvund har begge samarbeidet med asamisimasa ved flere anledninger. Konserten var også en markering av Torvunds første portrett-CD, *Neon Forest Space*.
- 15/9 LUNSKONSERT, TRIO CLARINORD: JÖRG WIDMANN: *NACHTSTÜCK*/JON ØIVIND NESS: *SLOUGHS* (WP)/GISLE KVERNDOKK: *OFFERTORIUM* (WP)
Loftet/Sentralen
Trio ClariNord Emilio Borghesan, klarinett, Paula Cuesta, celli og Jie Zhang på klaver.
- 15/9 DET NORSKE KAMMERORKESTER: EIVIND BUENE
Universitetets aula
Det Norske kammerorkester
To verk tidligere bestilt av orkestret, sammen med verkene de ble skrevet med referanse til. I tillegg til Buene besto repertoaret besto av verker av, Mozart, Wagner og Locke. Leder/dirigent: Terje Tønnesen. Konserten var DNKS sesongåpning. Produsert av DNK.
- 16/9 GÉRARD GRISEY: *LE NOIR DE L'ETOILE*
Kulturkirken Jakob
Slagverk-trioen Pinguins og ensemble SISU fremførte Griseys verk for første gang i Norge.
- 17/9 LUNSKONSERT, GOBI DRAB
Loftet/Sentralen
Blokkløytist Gobi Drab fremførte sine egne verk, i tillegg til Ansgar Bestes *Dialogues Sauvages*, Veronika Mayers *New work* (WP) og Mario Lavistas *Ofrenda*.
- 17/9 GEORG FRIEDRICH HAAS: *IN VAIN*
Riksscenen
Ensemble Ernst
Beskrevet av dirigenten Sir Simon Rattle som «et av de få allerede anerkjente mesterverkene fra det 21. århundre», ble av østerrikske Haas' kult-stykke fremført i Norge for første gang. Dirigent: Thomas Rimul.
- 18/9 LUNSKONSERT, FREVO GITARDUO
Loftet
Gitaristene Pål Granum og Andreas Karlsen urfremførte hele fire verk av Peter Jakober (WP), Evan Gardner (WP), Herman Vogt (WP) og Therese Birkelund Ulvo (WP).
- 18/9 ZWERM/ANDERS FØRISDAL
Norges musikkhøgskole
Anders Førisdal og Zwerm
Anders Førisdal sammen med den nederlandsk/belgiske gitar-kvartetten Zwerm.
Sentrale verk fra Bjørn Fongaards katalog; *Sinfonia Microtonalis # 1, Sinfonia Microtonalis # 2, Aforismer op. 63*. Zwerm fremførte også Matthew Shlomowitz: *The Major Sevenths Medley*, Thomas Bensdorp: *Jongens* og Mauro Pawlowski: *Als Mens Vermomd*.
- 19/9 JAN ERIK MIKALSEN: *SONETTE FOR CHOIR* (WP), EDVIN ØSTERGAARD: *DARWIN'S LAMENTATION* (WP), EDVIN ØSTERGAARD: *UNPREDICTABLE MOMENTS*, MAJA LINDEROTH: *SONATFORM DENATURERAD PROSA*
Universitetets gamle festsal
Det Norske Solistkor
Det Norske Solistkor under ledelse av dirigent Grete Pedersen. Kjell Tore Innervik og Daniel Paulsen på slagverk. Dan Styffe og Håkon Thelin, kontrabass. Hans Christian Bræin, bassetthorn. Innledningsforedrag av kjemiker og industribygger Alf Bjørseth. Produsert av Det Norske Solistkor.
- 19/9 KORK: JON ØIVIND NESS: *MØRKGÅNGA* (WP)/ØYVIND TORVUND: *IDYLLIC SCENES* (WP)/IANNIS XENAKIS: *ST/48*
Universitetets aula
Kringkastingsorkestret med to norske urfremføringer i Universitetets aula.
Jon Øivind Ness' nye verk kalt *Mørkgånga* etter et juv på Krok-skogen, pluss premiere på Øyvind Torvunds siste verk *Idyllic Scenes*. I tillegg fremførte orkesteret Iannis Xenakis' *ST/48*.
Produsert av KORK.

Slagverk-trioen PINQUINS og ensemble SISU fremførte Gérard Griseys Le Noir de l'Etoile i Kulturkirken Jakob 16/9.

Kringkastingsorkestret presenterte to norske urfremføringer i Universitetets aula 19/9.

19/9 ANDRÉ BRATTEN OG OLE-HENRIK MOE:
COMMISSIONED WORK, PART I OG ARVO
 PÄRT *TE DEUM*
 Oslo domkirke
 Oslo Domkor og Ensemble Allegria
 Avslutningskonsert med bestil-
 lingsverk av André Bratten og
 Ole-Henrik Moe og Arvo Pärts *Te*
Deum. Dirigent: Vivianne Sydnes.
 Laura Marie Rueslåtten, klokke-
 nist, Kari Rønnekleiv, fiolin.
 Guro Skumsvoll Moe, octobass.
 I damarbeid med Oslo domkor.

OPERA, MUSIKKTEATER OG DANS

11/9 HENRIK HELLSTENIUS:
ØRETS TEATER III: OM NATUREN (WP)
 Den Norske Opera & Ballett,
 Scene 2
 Verker av Franz Schubert og Edvard
 Grieg møtte nyere musikk av Henrik
 Hellstenius, Salvatore Sciarrino,
 samt improvisasjoner. Hellstenius
 i samarbeid med dramaturg Kai
 Johnsen og videokunstner Boya
 Bøckman. Sangsolister var Njål
 Sparbo, Silje Aker Johnsen og
 Stine Janvin Motland. I tillegg
 medvirket Oslo Sinfonietta og Dans
 les arbres. Produsert av DNO&B.

11/9 CECILIE ORE:
ADAM & EVE - A DIVINE COMEDY
 Kulturkirken Jakob
 Ores kammeropera om bokstav-
 tro religion og kvinneforakt.
 Komposisjon, libretto: Cecilie
 Ore, libretto, dramaturgi: Bibbi
 Moslet. Dirigent: Cathrine Winnes.
 Med sangerne Tora Augestad, Eir
 Inderhaug, Ingebjørg Kosmo, Mari-
 anne E. Andersen, Håkon Kornstad,
 Frank Havrøy, Olle Holmgren og
 SISU Slagverkensemble.

12/9 SMÅ GRÅ / KIM HIORTHØI: *KJEMI* (WP)
 Teatersalen, Bygdeungdomslaget
 i Oslo
 En forestilling om menneskelig
 kjemi. Et samarbeid mellom
 billedkunstner og musiker Hiorthøy
 og vokalimprovisasjonsgruppa Små
 Grå, med Nina Mortvedt, Benedikte
 Kruse, Ingebjørg Loe Bjørnstad og
 Mai Elise Solberg.

12/9 HEINE AVDAL/YUKIKO SHINOZAKI:
DISTANT VOICES
 Black Box Teater
 Den norsk-japanske kunstnerduoen
 Heine Avdal og Yukiko Shinozaki
 som jobber i grenselandet mellom
 dans, visuell kunst, video, musikk
 og teknologi. Forestillingen
 utforsket kontrasten mellom fakta
 og fiksjon, kropp og objekt.
 Produsert av Black Box Teater.

12/9 JAN MARTENS: *THE DOG DAYS ARE OVER*
 Dansens Hus
 Den belgiske koreografen Jan
 Martens utforsker hopping som
 kunstnerisk uttrykksform. I denne
 forestillingen lot han åtte dan-
 sere hoppe sammenhengende i 70
 minutter. Forestillingen ble pre-
 sentert i samarbeid med *Aerowaves*.
 Produsert av Dansens Hus.

15/9 ELAINE MITCHENER & DAVID TOOP:
OF LEONARDO DA VINCI - QUILLS/A
BLACK GIANT/DELUGE (WP)
 Nasjonal jazzscene
 En-kvinnes opera med utgangspunkt
 i da Vincis skildringer av
 egne drømmer. Samarbeid mellom
 lydkunstneren og forfatteren David
 Toop, fotografen og filmskaperen
 Barry Lewis, vokalisten Elaine
 Mitchener og koreografen Dam Van
 Huynh. I samarbeid med Nasjonal
 jazzscene.

18/9 ANNA THORVALDSDOTTIR: *UR*
 Den Norske Opera & Ballett
 Kammeropera i en akt og syv deler
 av den islandske komponisten Anna
 Thorvaldsdottir. Regi: Thorleifur
 Örn Arnarsson. Dirigent: Bjarni
 Frimann Bjarnason. Utøvere: Sofia
 Jernberg, Mike Philip Fencker
 Thomsen, Melis Jaatinen, Joa Hel-
 gesson, Tinna Thorsteinsdottir,
 BIT20 Ensemble. Ble også fremført
 19/9. I samarbeid med Theater
 Trier og The National Theatre of
 Greenland.

18/9 ANNIE DORSEN: *YESTERDAY TOMORROW*
 Black Box Teater
 En musikal der musikken ble skapt
 underveis med datagenererte algo-
 ritmer. Konsept og regi: Annie
 Dorsen. Musikalsk ansvarlig: Joa-
 nna Bailie. Produsert av Black box
 Teater.

Ole-Henrik Moe og André Bratten skrev Commissioned Work Part I til avslutningskonserten i Oslo domkirke 19/9. Fremført av Oslo Domkor og Ensemble Allegria.

Fra Henrik Hellstenius' forestilling Ørets teater III: om naturen i Operaen. Premiere 11/9.

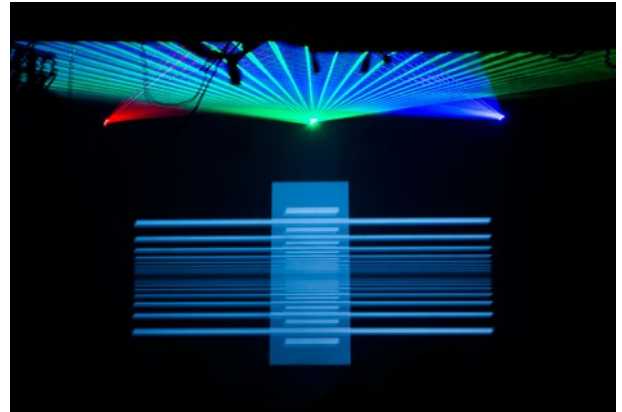
Elaine Mitchener i David Toops Of Leonardo da Vinci på Nasjonal jazzscene 15/9.

Cecile Ores Adam & Eve - A Divine Comedy i Kulturkirken Jakob 11/9.

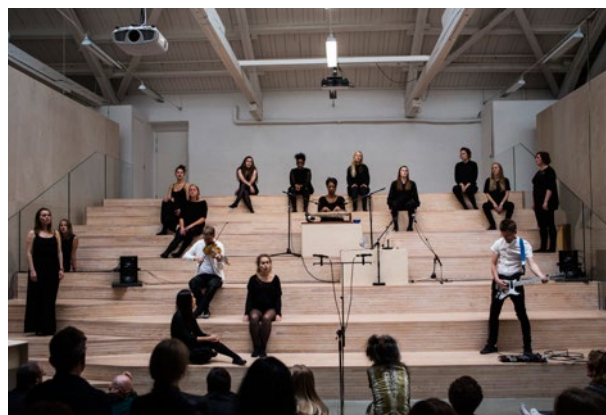
Ø - Trond Reinholdtsens filmpremiere 18/9
i Galleri Kongens gate 9

Atom™ (alias Uwe Schmidt) og Robin Fox med
Double Vision på Parkteatret 11/9.

Robert Ashleys tv-opera Perfect Lives frem-
ført av duoen Matmos med Drew Daniel og
M.C. Schmidt på Vulkan Arena 12/9.

Camille Norment, Camille Norment Trio,
David Toop, Sofia Jernberg og Vokalensemble
Oslo 14 på OCA 13/9.

- 18/9 TROND REINHOLDTSEN: Ø
Kongens gate 9
Filmpremiere og performance av komponist Trond Reinholdtsen som de siste to årene har utviklet et alternativt «norsk oppra-hus». Fire i rekken av hans «oppra-filmer» under fellestittelen Ø ble uroppført denne kvelden.
- 19/9 MIA HABIB: A SONG TO ...
Dansens Hus
Med utgangspunkt i Emanuel og Gustav Vigelandts kunst utforsket koreograf Mia Habib hvordan kunst kan manifesteres gjennom dans og kropp i bevegelse. Produsert av Dansens Hus.
- ELEKTRONISK MUSIKK, IMPRO OG ANNET
- ATOM™/ROBIN FOX: *DOUBLE VISION*
+ AMNESIA SCANNER
Parkteatret
Synestetiske lasershow og dekonstruert elektropop av Robin Fox og Uwe Schmidt. Support: Elektronikkollektivet Amnesia Skanner.
- 12/9 KOKA NIKOLADZE:
SOUND STENCIL 0.1 (WP)
Oslo sentrum, start ved Dansens Hus
Slagverkere fra Norges musikkhøgskole beveget seg gjennom byen, synkronisert via mobiletelefon innen hørbar rekkevidde fra hverandre, og benyttet diverse objekter langs en bestemt løype som instrumenter. Produsert av Notam og NMH.
- 12/9 MATMOS + ENSEMBLE: ROBERT ASHLEY:
PERFECT LIVES
Vulkan Arena
Ashleys tv-opera fremført av duoen Matmos bestående av Drew Daniel og M.C. Schmidt.
- 13/9 CAMILLE NORMENT (WP)
OCA
Performansen ved Camille Norment Trio med Vegar Vårdal og Håvard Skaset, David Toop, Sofia Jernberg og Vokalensemble Oslo 14. Camille Norment var Norges bidrag til den 56. Venezia-biennalen (se nærmere beskrivelse av Ultimas samarbeid med OCA under kapittel 4). I samarbeid med OCA og nyMusikk.
- 16/9 LUNSKONSERT MICROTUB
Loftet
Mikrotonal tubatrio med spesialbygde instrumenter for musikerne Robin Hayward, Martin Taxt og Peder Simonsen. På denne lunsjkonserten fremførte de musikk fra sitt andre album *Star System* fra 2014.
- INA GRM: MUSIQUE CONCRÈTE
Vulkan Arena
Konsert med GRM (Groupe de Recherches Musicales). Historisk musikk av Bernard Parmegiani, Luc Ferrari og Pierre Schaeffer, samt nyere arbeider av Régis Renouard Larivière, Kassel Jaeger og Espen Sommer Eide (WP).
- 17/9 SOFA 15-ÅRSJUBILEUM OG DOBBELT PLATESLIPP
Nasjonal jazzscene
Plateselskapet SOFA, drevet av musikerne Martin Taxt, Kim Myhr, Ingar Zach og Ivar Grydeland, feiret 15 år med dobbel release-konsert med Keith Rowe og John Tilbury, og trioen MURAL. Billedkunstner Kjell Bjørgeengen deltok på begge konsertene.
Produsert av Nasjonal jazzscene.
- 17/9 HILDE HOLSEN/JAMES HOFF/AFRIKAN SCIENCES
Blå
Trippel forestilling med utgangspunkt i det Berlin-baserte plateselskapet PAN. I samarbeid med nyMusikk.
- 18/9 SIGURD HEIDE: ANG
Riksscenen
Verk for seks hardingfeler skrevet av Øystein Figenschou til Sigurd Johan Heide. Utøvere: Jan Beitohaugen Granli, Nina Fjelldet, Bjørn Kåre Odde, Hans Kjørstad, Guro Kvifte Nesheim og Tor-kjel Bruland Lavoll.

UTSTILLINGER, LYDKUNST OG
INSTALLASJONER

- 10/9 JOHN PERSEN: *MOT KALDE VINDER*
Konserthuset
Ultimafestivalens første leder
John Persen gikk bort i des.
2014. På åpningsdagen ble Persens bortgang markert med visning av installasjon *Mot Kalde Vinder* fra 1985 utenfor Konserthuset før og etter åpningskonserten. Det ble i anledning årets festival også utgitt et album med Persens elektroniske musikk (Grappa).
- 10/9 NILS PETTER MOLVÆR: *LUCID DREAM*
Ekebergparken
Lyd- og lysinstallasjon av trompetist, komponist og produsent Nils Petter Molvær. Åstedet for prosjektet under Ultimafestivalen var Ekebergparken. Installasjonen gikk fra 10. - 13. september, med 25 visninger pr. kveld. Kunstneriske ledere - Nils Petter Molvær og Beate Schüller. I samarbeid med Ekebergparken.
- 11/9 QUIET ENSEMBLE: *QUINTETTO*
Teknisk museum
Lydinstallasjon med fem akvarier og fem gullfisk, som oversatte fiskenes bevegelser til lyd. Av kunstnerkollektivet Quiet Ensemble fra Italia.
- 11/9 ELIN MAR ØYEN VISTER: *RØSTER III*
Deichmanske bibliotek
Installasjon komponert og sammensatt med utgangspunkt i fem år med feltopptak i Røst arkipelen i Nordland. På åpningen var det konsert med *WeDoMagic* med Maja S. K. Ratkje på gjestevokal.
- 11/9 TERRY FOX: *THE LABYRINTH SCORED FOR 11 DIFFERENT CATS*
Atelier Nord/ANX
Lydkunstutstilling produsert av Atleier Nord/ANX.
- 11/9 ALI PARANDIAN: *UNTITLED I, A POEM FOR NORWAY*
Majorstuen kirke/Fagerborg kirke
Flerkanals lydinstallasjon.
- 12/9 ANDERS TVEIT OG PARALLAX: *PARALLAX VIEW*
Deichmanske bibliotek, avd. Grünerløkka

Live-lydinstallasjon av og med improvisasjonstrioen Parallax og Anders Tveit med komponert og improvisert musikk. Utøvere: Are Lothe Kolbeinsen - gitar, Stian Omenås - trompet, Ulrik Ibsen Thorsrud - perkusjon/slagverk og Anders Tveit - live elektronikk og live-spatialisering.

ULTIMA EDUCATION

ULTIMA ACADEMY

Ultima Academy er et internasjonalt symposium og møteplass for samtidsmusikk i Norden og arrangeres som en del av Ultimafestivalen hvert år.

Programmet består av bl.a. forelesninger, verksteder og debatter, og retter seg mot alle som vil ha dypere innsikt i ideene bak musikken som presenteres på festivalen.

I 2015 hadde Ultima Academy 12 arrangementer. Kulturhuset på Youngstorget var base. Her ble det i anledning årets Academy spesialdesignet et Wunderkammer*

Wunderkammeret var en utstilling laget av lærere og studenter ved KhiO, og var åpent for publikum under festivalen.

Av bidragsytere som deltok var Richard Taruskin, David Toop, Dag Hessen, Cecilie Ore, Wolfgang Ernst, Bruno Laeng, Semir Zeki, Henrik Svensen, Helga-Marie Nordby, Alexander Schubert, Hans-Thies Lehmann, Joanna Bailie, Trond Reinholdtsen, Matthew Shlomowitz, Ole-Henrik Moe, m.fl. Programmet ble satt sammen av Heloisa Amaral.

11/9 ANALYSEKJEMPENES SLAG #3

TURANGALÎLA

Loftet

Komponistene Trond Reinholdtsen og Ole-Henrik Moe om Messiaens *Turangalîla-Symphonie*.

11/9 ANDERS K. KRABBERØD:

BIOLOGI I ET NØTTESKALL

Kulturhuset

Presentasjon av noen av de viktigste begivenhetene i biologiens historie.

Nils Petter Molværs lyd- og lysinstallasjon Lucid Dream i Ekebergparken.

Quiet Ensembles installasjon Quintetto på Teknisk Museum.

Ultima Academy, her med kurator Heloisa Amaral i samtale med David Toop på Kulturhuset 13/9.

Richard Taruskin med foredrag på Ultima Academy på Kulturhuset 13/9.

Remake ved elevene på Edvard Munch VGS 10/9.

- 11/9 DAG HESSEN: VESEN OG PÅVIRKNING, UTVIKLING OG KULTUR
Kulturhuset
Biolog Hessen om evolusjon og gener, og menneskeskapt kultur.
- 11/9 LUC FERRARI: *JOURNAL INTIME*
(FILM, 60 MIN., 2015)
Kulturhuset
- 12/9 BRUNO LAENG: SANSEILLUSJONER
Kulturhuset
Om det nevrologiske fenomenet synestesi i kunst og musikk.
- 12/9 SEMIR ZEKI:
ESTETIKKENS NEVROBIOLOGI
Kulturhuset
Om forholdet mellom hjerne-aktivitet, estetisk nytelse og kunstnerisk kreativitet.
- 12/9 SENSATE FOCUS - EN SAMTALE MELLOM ALEXANDER SCHUBERT OG ROB YOUNG
Kulturhuset
- 12/9 ROLF INGE GODØY: LYD OG BEVEGELSE
Kulturhuset
Om hørselssansen og forholdet mellom lyd og kroppsbevegelse under påvirkning av musikk.
- 13/9 HENRIK H. SVENSEN: ANTROPOCEN, ELLER MENNESKETS TIDSALDER
Kulturhuset
Om de kulturelle og vitenskapelige forholdene som står på spill i Menneskets tidsalder.
- 13/9 RICHARD TARUSKIN:
SCIENTIFICA & MIRABILIA
Kulturhuset
Med utgangspunkt i Olivier Messiaen forkjærlighet for fugler og fuglesang tok musikologen Richard Taruskin opp den symbolske bruken av fugler i musikk.
- 13/9 LEONARDO DA VINCI
- EN SAMTALE MELLOM DAVID TOOP OG HELOISA AMARAL
Kulturhuset
- 17-18/9 MUSIC WITH THE REAL: NEW CONTEXTS FOR SOUND AND IMAGE IN PERFORMANCE AND COMPOSITION
Norges musikkhøgskole
To dagers seminar med foredrag og verksteder som omhandlet nyskrevet musikk som i tillegg til tradisjonelle musikalske lyder benytter

materiale fra hverdagslige omgivelser. Med Hans-Thies Lehmann, Eero Tarasti, Anne Danielsen, Håkon Stene og komponistene Henrik Hellstenius, Carola Bauckholt, Johannes Kreidler, Joanna Bailie og Matthew Shlomowitz.

BARN OG UNGE

10/9 ULTIMA REMAKE

Edvard Munch Videregående skole

For femte år på rad hadde Ultima samarbeid med en videregående skole om prosjektet Ultima Remake.

Ultima Remake 2015 tok utgangspunkt i *Turangalîla-Symphonie* av Olivier Messiaen. Elever ved nyåpnede Edvard Munch videregående skole laget en installasjonen i samarbeid med lærere og Remake-teamet. Installasjonen var interaktiv og besto av lydlandska-per, komposisjon, dans og visuelle elementer inspirert av Messiaens tanker om naturen.

Installasjonen ble laget av elever fra musikk vg3, dans vg3, design&håndverk vg1 og blomst vg2 i samarbeid med Remake-teamet og lærerne Arnt Haakon Aanesen, Nina Lill Svendsen, Mari Rustad, Erik Kjøpke, Irene Bakke og Hilde Berg. Remake-tamet besto av Heloisa Amaral, Gyrid Nordal Kaldestad, Koka Nikoladze, Maja Roel, Torbjørn Eftestøl, Magnus Bugge og Jon Warland.

13/9 BARNAS ULTIMA-DAG (BUD)

Riksscenen

På Barnas Ultima-dag (BUD) fikk hele familien se og oppleve eksempler på hva samtidsmusikk kan være. Hele Riksscenen ble tatt i bruk av små og store som fritt kunne forsyne seg av et tettpakket program og aktiviteter skreddersydd for alle som er nysgjerrige på samtidsmusikk. På programmet sto konserter, installasjoner og verksteder med en rekke artister og kunstnere.

Programmet var satt sammen av en gruppe med BUDs egne barne-piloter

sammen med pedagog John Vinge. De jobbet med program og formidling.

Pilotene for BUD 2015 var: (BILDE) Frida, Selma, Skage, Trym, Elias og Mathilde

John Vinge er førsteamanuensis i musikkpedagogikk ved Norges musikkhøgskole og KHIO.

PROGRAM

Årringer

En gigantisk stokkofon der tre-stokker og greiner ble omgjort til toner. Ledet av Drivhuset musikkverksted ved Isak Anderssen, Per Oddvar Johansen og Jon Halvor Bjørnseth.

Peter Baden i samarbeid med Knut Sævik og BUDs pilot-gruppe: *Verdensrommet* - en interaktiv installasjon der publikum kunne styre bilder og lyd med bevegelser og Kinect-teknologi.

Boomerangen 2.0

En labyrinth som lånte lyd fra bevegelsene til dem som beveget seg i den og laget musikk av det. I samarbeid med Turnéorganisasjon for Hedmark og Vitensenteret Innlandet.

Mr. Ping

Slagverker Knut Lothe med en forestilling for de aller minste om pingvinen Mr. Ping.

Majka - jenta fra verdensrommet

En installasjon med verdensrommet og den populære barne-TV-serien fra 70-tallet som inspirasjon. Med bl.a. Julian Skar, Signe Becker og Ingeborg Staxrud Olerud, Ingvild Storhaug, Ane Marthe Sørlien Holen og Sondre Pettersen.

nyMusikk Kids

iPad-workshop med Guttorm Andreassen.

Et samarbeid mellom Ultima, Riksscenen, Sparebankstiftelsen DNB og Popsenteret.

1-5/6 RIKSULTIMA - NY, SNEDIG OG SNODIG MUSIKK FOR BARN

Utenom festivaltid var Ultima i 2015 med på et stort arrangement for barn da RiksUltima for første

gang ble arrangert i juni. Fra 1. til 5. juni 2015 ble den lille øya Vibrandsøy utenfor Haugesund fylt av musikk da opp mot 9000 skoleelever besøkte samtidsmusikkfestivalen RiksUltima - den første festivalen i sitt slag her i landet.

RiksUltima var et samarbeid mellom Ultimafestivalen, Rikskonsertene og Den kulturelle skolesekken Rogaland. Bak initiativet lå et ønske om å gi barn opplevelser og økt kunnskap om samtidsmusikk.

Deltakelse og elevmedvirkning var et viktig premiss. RiksUltima skulle være en festival de var med på å forme, og musikk- og festivalopplevelsen ble forsterket gjennom grundig forarbeid og forberedelser. Publikum besto av elever fra 1. - 7. trinn fra de seks kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Utsira og Bokn.

Et overordnet tema for festivalen var møtet mellom dagens eksperimentelle musikk og fortidens lyder. Konsertene foregikk både innendørs og ute.

Festivalkomponist var Mette Henriette Martedatter Rølvåg, som laget RiksUltima-bestillingsverket. Den unge komponisten/saksofonisten lot seg inspirere av Vibrandsøys historie, kystnatur og fiskeindustri.

Konsertene rundt på øya ble fremført av musikere som er både kjente og nye stemmer i skolekonsertene: Pinguins duo med Sigrun Rogstad Gommæs og Johanne Byhring, Stephan Meidell, Jaap Blonk og duoen Skrap med Anja Lauvdal og Heida Karine Johannesdottir Mobeck. I tillegg fikk elevene - og beboere i hele området - oppleve den enorme lydinstallasjonen *Desibel*, som spilte musikk av Maja Solveig Kjelstrup Ratkje.

CREWULTIMA

22 elever i 6. klasse på Kolnes skole dannet sitt eget CrewUltima. Gjennom våren satte de seg inn i samtidsmusikk, laget show og prosjektoppgaver, og ikke minst RiksUltimas egen festivalavis. De

Fra Barnas Ultima-dag (BUD) på Riksscenen 13/9.

9000 skoleelever besøkte samtidsmusikkfestivalen RiksUltima som ble arrangert fra 1. til 5. juni på den lille øya Vibrandsøy utenfor Haugesund.

laget også en film fra prosjektet, pluss en promofilm i forkant.

RiksUltima fikk mye oppmerksomhet lokalt og pressedekning i bl.a. NRK Rogaland på tv, Spillerom på NRK P2, og i aviser lokalt.

STATISTIKK

PUBLIKUMSTALL

Totalt fant 21.645 publikummere veien til Ultimas arrangementer i 2015. Antall publikummere var særlig høyt på grunn av RiksUltima som samlet 8.980 skolebarn på Vibrandsøy utenfor Hauge-sund i perioden 1.-5. juni. Prosjektet var et samarbeid mellom Rikskonsertene, Den kulturelle skolesekken i Rogaland og Ultima.

Av totalt publikumstall var 7.495 publikummere på billettert arrangement og resterende 14.150 på arrangementer uten billett. Utstillinger inngår ikke i publikumstallet. Ultima har som policy at en del av arrangementene er uten billett slik at et større publikum blir eksponert for festivalprogrammet. Målet er å bygge et større publikum til Ultimas billetterte arrangementer. I tillegg til RiksUltima er lydinstallasjonen Lucid Dream i Ekebergparken som samlet ca 2.000 publikummere, eksempel på arrangement der det ikke ble solgt billetter. Andre eksempler er Ultima Academy-programmet, konserter under Oslo kulturnatt og installasjoner.

	2015	2014	2013
Konserter	70%	53%	52%
Scenekunst	6%	20%	35%
Installasjoner	15%	14%	3%
Andre arrangementer	9%	13%	10%
SUM PUBLIKUM	21.645	12.143	14.485

Ultimas medlemmer er vesentlige bidragsytere til festivalens størrelse og kvalitet. I 2015 var Ultimas medlemmer delaktige i prosjekter som til sammen hadde 5.156 publikummere.

KJØNNFORDELING

Av 104 opphavspersoner i 2015 var andelen kvinner 23%. På utøversiden var kvinneandelen 41% av et antall på 559 personer. Sammenlignet med feltet for øvrig er kvinneandelen høyere. Det er en bevisst programpolitikk å prioritere substansielle prosjekter med kvinnelige opphavspersoner, som for eksempel Cecilie Ores Adam & Eve og Anna Thorvaldsdottirs UR_.

4. Samarbeidspartnere

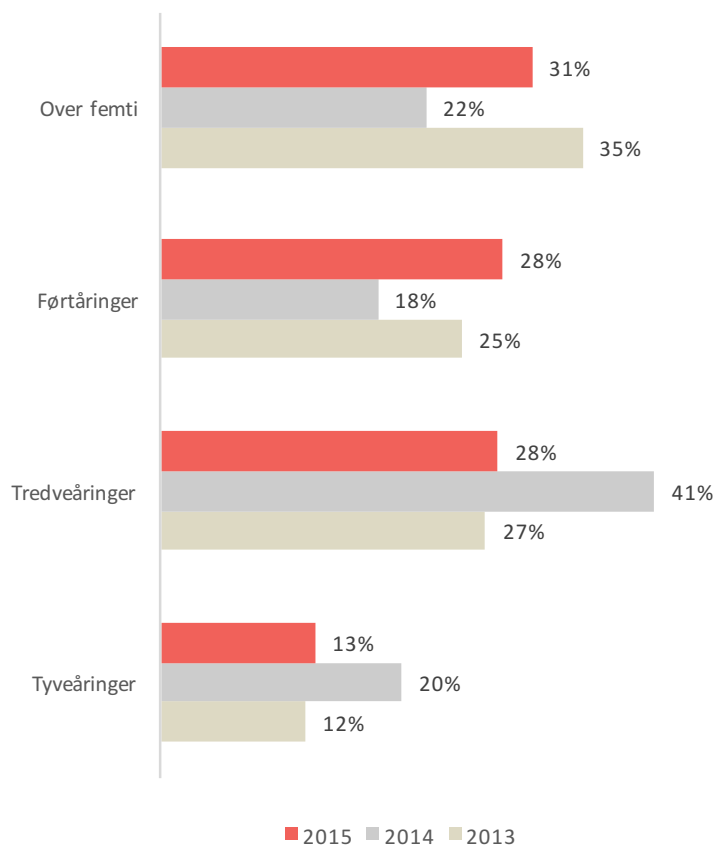
ULTIMA TAKKER

Vi i Ultima vil gjerne takke alle våre medlemmer og støttespillere som har gjort festivalen mulig. Takk også til alle komponister og utøvere som bidro og til publikum på arrangementene.

- × Atelier Nord
- × Danmarks ambassade i Oslo
- × Dansens Hus
- × Deichmanske hovedbibliotek
- × Det Norske komponistfond
- × Dextra Musica
- × Drivhuset
- × EGD
- × Ernst von Siemens Musikstiftung
- × Fond for lyd og bilde
- × Fond for utøvende kunstnere
- × Fonds Experimentelles Musiktheater NRW
- × Institusjonen Fritt Ord
- × Internationales Musikinstitut Darmstadt
- × Islands ambassade i Oslo
- × Komponistenes vederlagsfond
- × Kulturdepartementet
- × Kulturkirken Jakob
- × Kulturkontakt Nord
- × Kunstløftet
- × MFOs Vederlagsfond
- × Morgenbladet
- × Music Norway
- × Nasjonalbiblioteket
- × Nasjonal jazzscene
- × NATT&DAG
- × NODE Berlin Oslo
- × Nordisk Kulturfond
- × Norsk kulturfond
- × Norsk kulturråd
- × OCA, Office for Contemporary Art Norway
- × Oslo domkirke
- × Oslo kommune

Fra publikumsundersøkelsen 2015 er skuss-
målet godt. Ord som går igjen i beskrivelsen
er spennende, kvalitet, viktig, nyskapende,
interessant, utfordrende og annerledes

Snittalderen på årets festival var 43,5 år.
I 2014 var den 40,2 år, i 2013 44 år

Festivalen ble besøkt av et eldre publikum i
år enn i fjor, men er det på linje med 2013

- × Oslo Konserthus
- × Oslo kulturnatt
- × Riksscenen
- × Scandic Hotels
- × Sparebankstiftelsen DNB
- × Sveriges ambassade i Oslo
- × Teatersalen, Bondeungdomslaget i Oslo
- × Universitetet i Oslo, institutt for musikkvitenskap
- × Universitetsbiblioteket
- × Universitetets aula
- × Utenriksdepartementet
- × Vulkan Arena
- × Westerdals Oslo School of Arts, Communication and Technology

ULTIMAS MEDLEMMER

- × BIT20 Ensemble
- × Black Box Teater
- × Den Norske Opera & Ballett
- × Det Norske Kammerorkester
- × Det Norske Solistkor
- × Henie Onstad kunstsenter
- × Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo
- × Kringkastingsorkestret, NRK
- × Kunsthøgskolen i Oslo
- × NICEM
- × Norges musikkhøgskole
- × Norsk Komponistforening
- × NOTAM
- × nyMusikk
- × Oslo Domkor
- × Oslo-Filharmonien
- × Oslo Sinfonietta og Cikada

GJESTEPROGRAM

Ultima skal være en internasjonal arena og utstillingsvindu for norsk samtidsmusikk, som arbeider mot internasjonale nettverk og samarbeider med verdens ledende festivaler og andre institusjoner for samtidsmusikk og relaterte kunstformer.

Det er et uttalt mål for Ultima å tydeliggjøre festivalens unike sjangeroverskridende profil overfor et internasjonalt fagmiljø og potensielle publikummere.

Det årlige gjesteprogrammet har etablert Ultima som en viktig internasjonal møteplass for samtidsmusikkmiljøet, og har bidratt til å styrke Ultimas rolle som partner i flere

internasjonale prosjekter. Programmet ble arrangert for fjerde år på rad i 2015, i samarbeid med Music Norway. I tillegg til en rekke norske utestasjoner fikk programmet for første gang direkte økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet.

23 internasjonale gjester (hvorav 17 bransjeaktører og 6 journalister) deltok på programmet på invitasjon fra Ultima og Music Norway. I tillegg deltok 18 internasjonale gjester på eget initiativ; enkelte av disse var på festivalen i forbindelse med et møte for Modern Times, et nytt, europeisk nettverk for samtidsmusikk. Gjestene kom fra 15 forskjellige land i Europa, Asia og Nord-Amerika.

Årets gjesteprogram var konsentrert rundt festivalens åpningshelg 10. - 13. september, og omfattet 11 konserter, 3 fellesmåltider, 5 øvrige sosiale arrangementer, samt en minneverdig soloppgangskonsert i Ekebergparken. Vi fikk internasjonal presse og gode direkte tilbakemelding på programmet. Et mål for året var å i større grad involvere norske aktører i programmet, og dette ble gjort ved å åpne for påmeldinger til en egen bransjedag, som fant sted 11. september. 13 norske selskaper deltok. I forbindelse med festivalen ble det også arrangert et nettverksmøte for nordiske eksportorganisasjoner i samtidsmusikkfeltet.

ULTIMA NEW YORK EDITION

International Festival of Text-Sound Poetry

Fra 7.-10. november 2015 var Ultima igjen representert i New York, da International Festival of Text-Sound Poetry ble arrangert. Iverksatt av Issue Project Room i samarbeid med Ultima, Goethe-Institut New York og Wendy's Subway, var dette en minifestival over fire dager med bl.a. forelesninger, performance og konserter som utforsket moderne praksis og historiske tilnærminger knyttet til tekst- og lydpoesi, en sjanger der «spoken word»-poesi gjerne kombineres med bruk av nye medier.

Programmet presenterte et bredt utvalg internasjonale navn, som Stine Janvin Motland fra Norge, Anton Bruhin (CH),

Anne-James Chaton (FR), Ian Hatcher (US), Swantje Lichtenstein (DE), Marc Matter (DE), og Antje Vowinkel (DE), og presentasjoner av Charles Bernstein, Edwin Torres, og Steve McCaffery.

ULTIMA BARCELONA

15. oktober 2015 ble første del av et samarbeid mellom Ultima og L' Auditori de Barcelona og Sampler serien arrangert i Barcelona. L' Auditori er Barcelonas nyeste konserthus og hovedkvarter til bl.a. Barcelona Symphony og Catalonia National Orchestra.

Inszenierte Nacht av den danske komponisten Simon Steen-Andersen ble fremført av Ensemble ascolta. Samarbeidet fortsetter i 2016.

Med Erik Borgir, cello, Andrew Digby, trombone, Florian Hoelscher, piano / synthesiser, Martin Homann, perkusjon, Markus Schwind, trompet og Hubert Steiner, gitar.

VENEZIABIENNALEN 2015

Veneziabiennalen 2015:

9. mai-22. November

Installasjon Rapture av Camille

Norment var Norges bidrag til den 56. Veneziabiennalen.

Norge var for første gang i historien eneste oppdragsgiver ved den nordiske paviljongen under den 56. internasjonale La Biennale di Venezia. Office for Contemporary Art Norway (OCA) valgte Norments verk. Prosjektet var på oppdrag av Katya García-Antón i samarbeid med Antonio Cataldo, OCA. Ultimafestivalen var en del av samarbeidet.

Fredag 6. mars. ble det arrangert et forspill til Rapture på New Museum i New York. Her var det bl.a. en paneldiskusjon med Camille Norment, kurator Barbara London, kritiker Greg Tate og OCAs direktør og kommisær for den nordiske paviljongen. Musikken ble levert av Ultimafestivalen og var ved Ignas Krunglevicius. Dette initierte samarbeidet mellom OCA og Ultima.

NETTVERK

Ultima holder tett kontakt med utøvere og fagmiljøer over hele verden gjennom ulike formelle og uformelle nettverk.

NICAF (NETWORK OF INDEPENDENT CURATORS AND FESTIVALS) er et nord-europeisk nettverk bestående av:

- × Dark Music Days, Reykjavik/Island
- × Musica nova, Helsinki/Finland
- × Ultima, Oslo/Norge
- × Ultraschall, Berlin/Tyskland
- × MaerzMusik, Berlin/Tyskland
- × Huddersfield Contemporary Music Festival, England
- × November Music, Den Bosch/Nederland
- × Flanders Festival, Kortrijk/Belgia
- × Transit, Leuven/Belgia
- × Klangspuren, Østerrike

RÉSEAU VARÈSE – det første internasjonale nettverket for moderne musikk – har eksistert siden 1999, med Ultima som en av grunnleggerne. Nettverket er en sammenslutning av festivaler og arrangementer innen moderne musikk med 23 medlemmer fra 17 land. Blant festivalene og organisasjonene som er med, er Märzmusik i Berlin, Wien Modern, Southbank Centre i London og Ircam i Paris. I 2009 fikk nettverket støtte fra EUs kulturprogram fram til 2014 på til sammen 20,3 millioner norske kroner.

Ultima var medlem i Réseau Varèse frem til september 2015 da nettverket ble oppløst.

ULYSSES er et europeisk nettverk som jobber for å fremme og støtte nye, unge talenter innen samtidsmusikkfeltet samt prosjekter for barn og unge.

Nettverket består av følgende 14 institusjoner:

IRCAM (nettverkskoordinator), Aldeburgh Music, Budapest Music Center, Brivas Muzikas AGENTURA, Divertimento Ensemble, Flagey, Gaudeamus Muziekweek, IEMA, Iki, Impuls, Inter Musikinstitute Darmstadt, Royaumont foundation, San Fedele, Time of Music.

5. kommunikasjon

PUBLIKASJONER

Programmet ble presentert i et annonseoppslag i Morgenbladet 19. juni. Samtidig lanserte vi dette på websiden og i sosiale medier.

Programboka/festivalmagasinet ble levert fra trykkeriet rett før festivalstart. Magasinet inneholdt presentasjon av samtlige arrangementer i form av intervjuer og kommentarstoff, samt generell informasjon og faktaopplysninger. Magasinet var tospråklig (norsk og engelsk), med et opplag på 4500. Det ble distribuert på spillesteder, læringsinstitusjoner og kafeer i Oslo og i forkant av festivalen. I tillegg hadde vi et engelskspråklig miniprogram (5000 eks).

I anledning den 25. Ultimafestivalen laget vi også en jubileumspublikasjon. «Ultima 25, A 25 Year Celebration» er en gjennomgang av festivalens historie, med bl.a. presseklipp, intervjuer og presentasjon av de ulike lederne, hentet fra arkivet. Rob Young var redaktør for boka. Publikasjonen ble delt ut i forbindelse med mottakelsen i Høyлагer et etter åpningskonserten, og blir brukt i representasjon/presentasjon. Opplaget var på 600 eks.

DOKUMENTASJON

LYD- OG FILMOPPTAK

NRK P2 gjorde opptak av en rekke konserter og sendte høsten 2015, ca. tolv timer radio basert på konsertopptak fra Ultimafestivalen.

I forbindelse med 25-årsjubileet laget NRK Hovedscenen en stor sending som ble sendt på TV 13.09.15. I programmet tok de for seg Ultimafestivalens historie, med intervjuer av bl.a. Lars Petter Hagen og tidligere festivaldirektører, arkivklipp og konsertinnslag.

I tillegg til de som står listet i appendixet ble det laget flere reportasjer med innslag fra Ultima i prime time-programmet *Spillerom* i samme kanal. Studentradioen i Oslo, Radio

Nova, laget også flere innslag. Se appendix s. 36.

Ultima engasjerte to fotografer som var til stede på de største arrangementene. Henrik Beck tok bilder både for programboka, jubileumspublikasjonen og under festivalen. Disse ble publisert på Ultimafestivalens Flickr-konto hver dag. Bildene ble brukt av en rekke medier i forbindelse med anmeldelser og reportasjer. De ligger tilgjengelig på vår nettside.

Benedikte Rønsen filmet flere av Ultima Academys arrangementer. Filmene er tilgjengelige på vår YouTube-kanal.

PRESSE OG KRINGKASTING

MEDIEOMTALE OG ANMELDELSER

Ultimafestivalen får stadig mer og større oppslag i pressen. Vi var i 2015 godt synlig i mediene, med god omtale før, under og etter festivalen.

Forhåndsomtalen rett før festivalperioden var spesielt god og omfattende. I forbindelse med 25-årsjubileet ble det skrevet flere store artikler i bl.a. Aftenposten og Dagens Næringsliv, der Ultima ble berømmet for å ha nådd det yngre publikummet, og om hvordan Ultima har gjort seg populær hos denne attraktive unge publikumsgruppen alle prøver å nå.

I tillegg til fyldig forhåndsomtale og mange større saker underveis, ble Ultima tatt med i guider og anbefalinger, samt fortløpende anmeldelser i de største avisene. Ultima ble også omtalt i musikkblogger og oversikter.

NRK Radio/P2 laget flere sendinger viet Ultima underveis i festivalen.

Vi benytter søketjenesten Retriever til medieregistrering og overvåking av nasjonal presse. De generelle treffene i trykt presse har lå på omtrent samme nivå som året før, med 98 treff. Når det gjelder redaksjonelt stoff, anmeldelser og kommentarstoff hadde vi 44 saker på trykk i september 2015. Se appendix s. 36.

Internasjonal presse

Ultima ble omtalt og anmeldt i internasjonal presse, som utelukkende var svært positive til festivalen.

Hannis Brown, for WQXR, skrev:

«The preview was enough to leave an impression of the festival's ambition and quality, as well as Norway's support for contemporary music».

På Frieze.com, blog ble det publisert en lang artikkel av Andrew Mellor, som under overskriften «Postcard from the Ultima Festival» hadde latt seg begeistre av både Oslo og programmet.

Danske SEISMOGRAF var til stede og beskrev sin festivalopplevelse slik: «Ultimafestivalen i Oslo understreger i sit jubilæumsår, at den står som et flagskip for den nye musik i Norden. Størke kræfter med et internationalt netværk har skabt en velkuratret og sammenhengende festival for 2015».

Den islandske komponisten Anna Thorvaldsdottirs nye kammeropera *UR*, der Ultima var en av samarbeidspartnerne (sammen med Far North-nettverket), hadde premiere ved Theatrier i Tyskland 11. september. Forestillingen mottok god omtale i internasjonal presse, og kom til Ultima en uke senere. Forestillingen ble vist 18. - 19. september i Operaen.

ANNONSER

Ultima hadde annonser, både kjøpte plasser og bytteavtaler, på trykk i presse og hos enkelte publikasjoner tilhørende andre kulturarrangementer og -institusjoner. Vi satset på færre, men større annonser med helsider og halvsider der dette var mulig.

Annonsekanalene var Morgenbladet, Klassekampen, The Wire, Universitas, Le Monde Diplomatique, Jazznytt, ny-Musikk, Nasjonal jazzscenes høstprogram, Litteraturhusets høstprogram, Borealis' program, Scan Magazine, SPOR-festivalen, Ballade.no, Uforia, DigiChannel og Natt&Dag. I tillegg annonserte vi på Facebook for både Ultima og Ultima Academy. Tilbakemeldingene på synligheten av annonsene var gode.

Vi annonserte for Ultima Academy i følgende kanaler: Universitas, Nutida Musik, Musiktecte, Positionen, Samtiden og på Facebook

MEDIESAMARBEID

Ultima benyttet én vesentlig kanal som mediesamarbeidspartner i 2015, gratisavisen Natt&Dag. I N&Ds septemberutgave (ute fredag 4. september) var vi representert ved en advertorial vi har benyttet oss av de siste årene, en innebygd del i avisen med fyldig dekning av festivalen. Dette ble gjort sammen med Oslo kulturnatt.

Vi hadde også en opptaksavtale med NRK P2 om opptak av et utvalg konserter som ble sendt på radio (se appendix s. 36)

TIDAL

Ultima hadde 2015 igjen et samarbeid med strømmetjenesten Tidal (tidligere Wimp). Her publiserte vi relevante spillelister fra festivalens profiler og aktuelle artister, som vi også markedsførte i sosiale medier.

INTERNETT OG SOSIALE MEDIER

NETTSIDER

Hjemmesiden ble oppgradert våren 2015 og presentert i forbindelse med lansering av programmet i juni. Blant annet ble søkefelt integrert og forsiden lagt opp på ny måte.

Hjemmesiden skal gjøre programmet og bakgrunnsinformasjonen oversiktlig og lett tilgjengelig for publikum før, under og etter festival. Nettsiden hadde besøksrekord i august og september.

SOSIALE MEDIER

Sosiale medier er en viktig plattform i Ultimas kommunikasjonsstrategi. Vi ser økt interesse og registrerer flere brukere på nettsiden og følgere i sosiale medier.

Ultima brukte i 2015 kanalene Facebook, Twitter, Underskog, Instagram og Flickr aktivt. Disse nettstedene er viktige for synliggjøring og markedsføring både nasjonalt og internasjonalt. Antall

tilhengere på både Facebook og Twitter har økt mye og jevnt de siste årene.

Vi registrerte økt oppmerksomhet på Twitter, der flere retweetet og skrev om oss. Vi har pr. desember 2015, 3730 følgere.

På vår Facebook-side hadde vi en vellykket kampanje der vi kjøpte annonseplass og økte antall følgere til 9762.

Flickr blir brukt til bildefremvisning og nedlasting av pressebilder. Arbeidet fra 2014 med en bedre integrering av bildevisning herfra ble videreført i 2015. Festival fotograf Henrik Beck publiserte hver dag bilde fra våre arrangementer på denne tjenesten, og sørget for forsendelse av filer digitalt til medier som etterspurte dette.

PUBLIKUMSUTVIKLING

En festival med et så stort og variert program og innhold som Ultima har mange publikumssegmenter. Ultima jobber målrettet med tilpasset informasjon mot ulike publikumsgrupper. Kommunikasjonen skal være så enkel som mulig uten at det blir forenklede. Både i publikasjoner, på web, nyhetsbrev, i sosiale medier, etc., er vi i formidlingen av informasjon bevisste på et tilgjengelig, forståelig språk.

Ultima utfører en rekke målrettede tiltak for å nå et nytt og større publikum. I dialog med våre mange samarbeidspartnere, som Ultimas medlemmer og de mange ulike arenaene, analyserer vi festivalpublikummets interesser og behov. Ved å identifisere nye målgrupper og kanaler for informasjon, billettsalg og markedsføring, tilegner vi oss stadig ny kunnskap om salgskanaler og målrettet markedsføring mot de ulike publikumsgruppene.

Vårt kommunikasjonsarbeid mot publikum blir lagt merke til. Vi deltar i nettverk som Norske festivaler og Norsk publikumsutvikling, og blir ofte invitert til å bidra med våre erfaringer og strategier i formidlingen av «vanskelig» musikk på konferanser og seminarer i inn- og utland.

PUBLIKUMSUNDERSØKELSE

I samarbeid med Comte Bureau som spesialiserer seg på kartlegging av brukergrupper og bedrifter, har vi utviklet en spørreundersøkelse for å måle hvordan festivalens publikum opplever festivalen fra år til år.

Resultatene fra årets undersøkelse gir oss verdifull innsikt i hvilke satsingsområder vi skal fokusere på fremover. Undersøkelsen viser at publikum blir stadig mer tilfredse både med det kunstneriske innholdet, tilgjengelighet på informasjon og Ultima som en positiv festivalopplevelse generelt. Vi ser også at digitale flater blir mer og mer viktig som fremtidens plattform å kommunisere med publikum på.

Ultimafestivalen har opparbeidet seg et dedikert publikum med sansen for det uventede og unike. Fra publikumsundersøkelsen 2015 er skussmålet godt. Ord som går igjen i beskrivelsen er spennende, kvalitet, viktig, nyskapende, interessant, utfordrende og annerledes. Publikummet kan primært deles inn i to grupper, bestående av voksne kjennere og yngre nysgjerrige. Vi mottar gode tibakemeldinger på publikumsarbeidet vårt og det blir trukket frem i presse og miljøet for øvrig at vi er en festival som klarer å nå et stort publikum på tvers av aldersgrupper, sjangerinteresser og bakgrunn. Med Ultimafestivalens synlighet i presse, bybildet og på de mange høyprofilerte arenaene i festivalperioden er eksponeringsflaten stor.

6. økonomi og regnskap

Resultat for 2015 er et underskudd på kr 1.066. Egenkapital pr 31.12.15 er kr 683.627. Ultima er et omfattende samarbeidsprosjekt der særlig Ultimas medlemmer bidrar med vesentlige ressurser inn i festivalen. Enkelte arrangementer er i sin helhet finansiert av Ultimas medlemsinstitusjoner. Andre arrangementer er finansielle samarbeidsprosjekter der kostnader og inntekter splittes mellom Ultima og samarbeidspartene. En tredje kategori er prosjekter fullfinansiert av Ultima.

Økonomien relatert til Ultimas festivalprogram er større enn det som vises i Ultimas regnskap. Ultimas publikumstall er antall besøkende uavhengig av finansiering. F.eks. inngår publikum på konsertene med Oslo-Filharmonien og Det Norske Kammerorkester og forestillingene på Black Box Teater og Dansens Hus i publikumstallet, mens tilhørende billettinntekter ikke vises i Ultimas regnskap. Ultima hadde også en rekke arrangementer med fri entré, bl.a. RiksUltima (skolekonserter), konserter under Oslo kulturnatt, installasjoner og Academy-programmet.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Ultimas utvikling, finansielle stilling og resultat samt eiendeler og gjeld. Styret mener videre at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2015 er satt opp under denne forutsetning.

7. administrasjon og arbeidsmiljø

ANSATTE

FASTE MEDARBEIDERE

Ultimas administrasjon besto av:

- × Lars Petter Hagen, direktør og kunstnerisk leder
- × Alf Gregusson, økonomisjef
- × Trude Dombestein Elde, prosjektleder
- × Cathrine Nysæther, informasjonssjef
- × Heloisa Amaral, kunnskapsprosjekt-koordinator

FESTIVALMEDARBEIDERE

Administrasjonen ble i tiden før festivalen forsterket med fire medarbeidere som til sammen var engasjert i 11 måneder. I tillegg ble arenaprodusenter og personell med ansvar for lyd og lys engasjert på arrangementer der Ultima hadde produksjonsansvaret.

STUDENTER

Ultima fortsatte samarbeidet med prosjektlederlinjen på Westerdals Oslo ACT, et samarbeid som har vært meget vellykket de seks siste årene. I 2015 samarbeidet vi primært om produksjonsarbeid og oppgaver knyttet til gjennomføring av festivalen.

Studentene fikk tildelt sine egne produksjoner som de hadde helt eller delvis ansvaret for, i nært samarbeid med Ultimas prosjektleder og arenaprodusentene. Ultima har i gjengjeld vært behjelpelig med kompetanseutvikling innenfor områdene økonomi, markedsføring/informasjon og festivalproduksjon ved forelesninger på Westerdals Oslo ACT.

Ultima har hatt en student fra Høy-skolen på Lillehammer, ved Kultur og Ledelse, utplassert i organisasjonen våren 2015.

ARBEIDSMILJØ

Sykefraværet i 2015 var 2,4%. Det har ikke vært arbeidsuhell eller ulykker. Styret vurderer stiftelsens arbeidsmiljø som godt.

LIKESTILLING

Tre av administrasjonenes fem ansatte i 2015 er kvinner. Lønnsnivået er bestemt uavhengig av kjønn. Ultimas styre bestod i 2015 av to kvinner og tre menn.

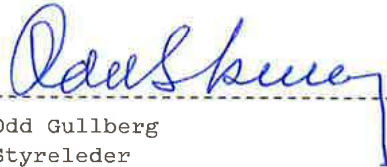
YTRE MILJØ

Ultimas drift forurenser ikke det ytre miljø mer enn normalt for denne type virksomhet.

8. signaturer

Styret ønsker å takke alle som har bidratt til gjennomføringen av Ultima-festivalen 2015.

Oslo, 12. februar 2016

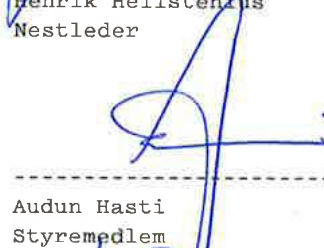
Odd Gullberg
Styreleder

Henrik Hellstenius
Nestleder

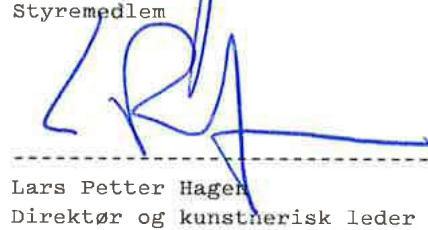
Bente Leiknes Thorsen
Styremedlem

Audun Hasti
Styremedlem

Svanhild Sørensen
Styremedlem

Lars Petter Hagen
Direktør og kunstnerisk leder

Resultatregnskap

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2015	2014
Billettinntekter		372 605	504 819
Annonseinntekter		200 000	192 500
Tilskudd Kulturdepartementet	12	5 568 000	5 792 000
Tilskudd Oslo kommune		3 712 000	3 628 000
Tilskudd Kulturrådet / Andre offentlige tilskudd	13	816 666	137 915
Andre tilskudd	5	850 000	2 915 241
Andre driftsinntekter		547 419	334 551
Sum driftsinntekter		12 066 690	13 505 025
Avskrivninger	10	27 222	24 665
Lønnskostnader, feriepenger	3, 9	3 217 529	3 430 059
Arbeidsgiveravgift		543 977	561 608
Pensjonskostnader/forsikringer	9	464 643	414 436
Andre sosiale kostnader		25 596	52 241
Honorarer	7	4 012 972	3 960 169
Transportkostnader		119 596	31 152
Lokalkostnader	8	459 693	594 607
Investeringer, vedlikehold og leie utstyr		796 024	949 757
Andre honorarer	3	151 218	231 269
Kontorutgifter, telefon og porto		241 933	329 851
Reise, diett, hotell		1 043 861	1 575 895
Reklamekostnader		760 404	1 131 550
Representasjon/mottakelser		148 388	146 324
Forsikringer, tonovederlag		53 264	45 817
Annen driftskostnad	6	51 755	43 340
Sum driftskostnader		12 118 075	13 522 739
Driftsresultat		-51 385	-17 714
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		29 729	75 454
Annen finansinntekt		22 007	11 037
Annen finanskostnad		1 417	396
Resultat av finansposter		50 319	86 094
Årsresultat		-1 066	68 381
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		0	68 381
Overført fra annen egenkapital		1 066	0
Sum overføringer		-1 066	68 381

Balanse

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Eiendeler	Note	2015	2014
Anleggsmidler			
Kontorutstyr	10	27 770	35 033
Sum anleggsmidler		<u>27 770</u>	<u>35 033</u>
Omløpsmidler			
Kundefordringer		21 130	0
Utestående tilskudd		20 000	27 315
Andre kortsiktige fordringer	9	611 728	903 494
Sum fordringer		<u>652 858</u>	<u>930 809</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	922 650	773 507
Sum omløpsmidler		<u>1 575 507</u>	<u>1 704 316</u>
Sum eiendeler		<u>1 603 277</u>	<u>1 739 349</u>

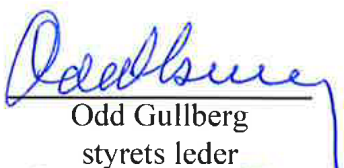
Balanse

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Egenkapital og gjeld	Note	2015	2014
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	2	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		<u>100 000</u>	<u>100 000</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		583 627	584 694
Sum opptjent egenkapital		<u>583 627</u>	<u>584 694</u>
Sum egenkapital	2	<u>683 627</u>	<u>684 694</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		88 366	32 601
Skattetrekk og andre trekk		184 556	203 174
Skyldig arbeidsgiveravgift		144 159	143 835
Påløpne feriepengar, lønn og honorarer		351 161	339 647
Forskuddsbetalte og uopptjente tilskudd		121 668	312 500
Annen kortsiktig gjeld		29 740	22 898
Sum gjeld		<u>919 650</u>	<u>1 054 655</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>1 603 277</u>	<u>1 739 349</u>

Oslo, 12.02.2016

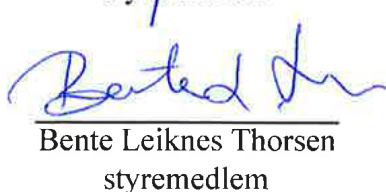
Styret i Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Odd Gullberg
styrets leder

Audun Leiv Hasti
styremedlem

Jon Henrik Hellstenius
styremedlem

Svanhild Sørensen
styremedlem

Bente Leiknes Thorsen
styremedlem

Lars Petter Hagen
daglig leder

Noter til regnskapet 2015

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak hvis ikke annet er angitt.

Driftsinntekter og driftskostander.

Inntekter bokføres når de er opptjent, dvs. at tilskudd inntektsføres i samme periode som tilskuddet er anvendt. Mottatte ikke anvendte tilskudd balanseføres som gjeld.

Kostnader bokføres når de har påløpt.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Forordringer verdsettes til pålydende, med individuell vurdering av eventuelle tap.

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Pensjonspremiefond er balanseført under kortsiktige forordringer da det kan anvendes til å betale pensjonspremie jfr. note 9.

Note 2 - Egenkapital

	Grunn- kaptial	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.14	100 000	584 694	684 694
Årets resultat		-1 066	-1 066
Egenkapital pr 31.12.15	100 000	583 627	683 627

Note 3 - Ytelser til daglig leder, styret og revisor.

	2015	2014
Daglig leder (lønn og andre ytelser)	824 665	820 925
Styret	160 000	164 100
Revisor - revisjon (inkludert mva)	38 750	31 250
Revisor - konsulent (inkludert mva)	18 500	25 375
Sum	1 041 915	1 041 650

Note 4 - Bundne midler

I posten bankinnskudd inngår bundne bankinnskudd med kr 188 297 til skattetrekk for ansatte.

Noter til regnskapet 2015

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Note 5 - Andre tilskudd

	2015	2014
Tilskudd Norsk Komponistforening	325 000	2 225 000
Tilskudd Music Norway	50 000	81 500
Tilskudd, internasjonale givere - se 5.1	0	258 741
Tilskudd, diverse - se 5.2	475 000	350 000
Sum	850 000	2 915 241

Note 5.1 - Internasjonale tilskudd

Siemens Musikstiftung		83 790
Nordisk Kulturfond		174 951
Sum	0	258 741

Note 5.2 - Diverse tilskudd

Sparebankstiftelsen DNB	400 000	300 000
Fritt Ord	75 000	50 000
Sum	475 000	350 000

Note 6 - Andre driftskostnader

	2015	2014
Kontingenter	37 437	30 255
Gebyrer	13 778	12 472
Diverse kostnader	540	614
Sum	51 755	43 340

Note 7 - Honorarer

Honorarer til utøvere og festivalavvikling.

Note 8 - Lokalkostnader

	2015	2014
Leie lokaler	150 600	140 400
Produksjon / Leie konsertlokaler	309 093	454 207
Sum	459 693	594 607

Note 9 - Lønnskostnader, antall ansatte, obligatorisk tjenstepensjon

Det har vært utført ca 5,5 årsverk siste år.

Ultima er i henhold til Lov om obligatorisk tjenstepensjon forpliktet til å opprette en pensjonsordning for sine ansatte, og det er opprettet en ordning som tilfredsstiller lovens krav.

Pensjonsordningen er en ytelsesbasert forsikret ordning og omfatter 6 ansatte og 1 uførepensjonist. Netto pensjonsforpliktelsen er ikke aktuarberegnet og balanseført i henhold til unntaksreglene for små foretak. Årets innbetalte pensjonspremie inkludert omkostninger er kr. 444 697. Premiefondet som kan anvendes til fremtidige premier er balanseført og utgjør per 31.12.15 kr. 436 265 og per 31.12.14 kr. 403 488. Det har ikke vært innbetalt til premiefondet i 2015 men premiefondet er økt med avkastning kr 21 808 og tilbakeført premie kr. 10 969.

Noter til regnskapet 2015

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Note 10 - Driftsmidler

	Kontor- maskiner	Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01	204 222	29 000	233 222
Tilgang	19 959	-	19 959
Avgang	130 173	-	130 173
Anskaffelseskost 31.12	94 008	29 000	123 008
Akkumulerte avskrivninger 01.01	169 191	29 000	198 191
Årets ordinære avskrivninger	27 222		27 222
Avgang akkumulerte avskrivninger	130 173		130 173
Akkumulerte avskrivninger 31.12	66 240	29 000	95 240
Bokført verdi pr. 31.12	27 770	-	27 770
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	
Avskrivningssats	33 %	20 %	

Note 11 - Medlemmer

Stiftelsens Råd har per 31.12. 2015 følgende medlemmer, totalt 17 :

BIT 20 Ensemble	NICEM
Black Box Teater	Norges musikkhøgskole
Den Norske Opera og Ballett	Norsk Komponistforening
Det Norske Kammerorkester	NOTAM
Det Norske Solistkor	Ny Musikk
Henie Onstad Kunstsenter	Oslo Domkor
Institutt for Musikkvitenskap, UiO	Oslo-Filharmonien
Kringkastingsorkesteret (KORK), NRK	Oslo Sinfonietta og Cikada
Kunsthøgskolen i Oslo	

Note 12 - Tilskudd Kulturdep.

	2015	2014
Ordinært driftstilskudd:	5 568 000	5 442 000
Arne Nordheims Komponistpris	-	350 000
Sum	5 568 000	5 792 000

Noter til regnskapet 2015

Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Note 13 - Andre offentlige tilskudd

	2015	2014
Norsk Kulturråd, se note 13.1	655 000	50 000
Utenriksdepartementet, reisestøtte	161 666	87 915
Sum	816 666	137 915

Note 13.1 - Tilskudd fra Norsk Kulturråd

	2015	2014
Bestillingsverk hvor tilskuddet utbetales til komponisten:		
Johannes Kreidler		50 000
Bendik B. Hagerup	70 000	
Helge Sten	150 000	
Øyvind Torvund	145 000	
Jon Øivind Ness	150 000	
Matthew Shlomowitz	140 000	
Sum	655 000	50 000

**Til styret i
Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival**

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet for 2015

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival som viser et underskudd på kr 1 066. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards om Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.

En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival per 31. desember 2015 og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet til Stiftelsen Ultima Oslo Contemporary Music Festival som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

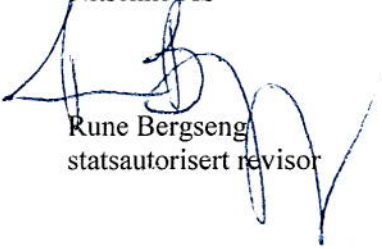
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Stabekk, 15. mars 2016

Nitschke AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

APPENDIX

PRESSE 2015

PAPIR

JANUAR

- × «Umulig kunst?» (Aftenposten, 06.01.15)
- × «Drøy i bruk» (Morgenbladet, 09.01.15)
- × «30 millioner til talentsatsing» (Stavanger Aftenblad, 22.01.15)
- × «Avviser talentsatsing» (Klassekampen, 21.01.15)
- × «Bernander skal lede kulturministerens talentsatsing» (Trønderavisa, 22.01.15)
- × «Voksant styre i Talent Norge», (Dagens Næringsliv, 22.01.15)
- × «Skal lede talentsatsing» (Agderposten, 22.01.15)
- × «Bernander i spissen for Widveys nyskaping» (Aftenposten, 22.01.15)
- × «Talent Norge oppleves som en blindgate» (Aura avis, 24.01.15)
- × «Talent-dorge» (Klassekampen, 24.01.15)
- × «Misfornøyd med festivalstøtte - Vil diskutere knutepunktordningen» (Dagsavisen, 31.09.15)

FEBRUAR

- × «Festivalnytt: Natur, vitenskap og musikk i Ultima» (Morgenbladet, 06.02.15)
- × «Synger om lidenskap» (Dagbladet, 13.02.15)
- × «Fakta om knutepunktordningen» (NTB tekst, 15.02.15)
- × «Knutepunkt-støtte under lupa» (Nynorsk pressekontor, 16.02.15)
- × «Knutepunkt-krangel» (Trønderavisa, 17.02.15)
- × «Moldejazzsjefen møtte kulturministeren» (Romsdals budstikke)
- × «Stimulans av fantasi er sentralt i unge talenter utvikling» (Klassekampen, 23.02.15)

MARS

- × «Samtidspop på Bylarm» (Dagsavisen, 06.03.15)
- × «Tukler seg til kunstnerisk suksess» (Aftenposten, 08.03.15)
- × «Sten til Ultima med Partsch»

- (Rogaland avis/Dagsavisen, 11.03.15)
- × «Dropper komponistrollen» (Aftenposten, 16.03.15)
- × «Harpist i kube» (Sunnmørsposten, 19.03.15)

APRIL

- × «Gratulerer» (Klassekampen, 17.04.15)
- × «Rennesanse mannen vender tilbake» (Laagendalsposten, 18.04.15)
- × «pyzcapnabrksustbtsfshldrosbmopvnikey - Intervju med Lars Holdhus» (Morgenbladet, 30.04.15)

MAI

- × «Molvær lager musikk i Ekebergparken» (Osloby, 08.05.15)
- × «Molvær til skogs - jazz opp Ekebergparken» (Ekstra, 08.05.15)
- × «De nominerte til årets Heddapriser» (NTB tekst, 19.05.15)
- × «Årets nominerte» (Stavanger Aftenblad, 20.05.19)
- × «Feministdiva i Berlin» (Bergens Tidende, 23.05.15)
- × «Kan være døråpner - Jan Erik Mikalsen» (Tidens Krav, 27.05.15)
- × «Barnas Ultima-dag» (Osloby, 28.05.15)
- × «Bratte basslinjer» (Dagens Næringsliv, 29.05.15)
- × «Kritikerne fra Kolnes» (Haugesunds Avis, 30.05.15)

JUNI (+ ALL PRESSE PÅ RIKS-ULTIMA)

- × «Lyd og røre i gamle industrihaller og båthus» Riks-Ultima (Haugesunds Avis, 02.06.15)
- × «Søsken bak klaveret» (Bergens Tidende, 06.06.15)
- × «Hedret med Hedda igjen» (VG, 15.06.15)
- × «Midtpunkt for første gang» (Vårt Land, 23.06.15)

JULI

- × «Pangstart med Poing og deLillos på Tubaloon» (Laagendalsposten, 02.07.15)
- × «Med Sly og Robbie i kompet» (Dagsavisen, 14.07.15)
- × «Festivaler og befolkning», (Bergens Tidende, 16.07.15)

AUGUST

- × «Men minnene består» (Klassekampen, 03.08.15)
- × «Gud signe vårt dyre fedreland» (Dagbladet Magasinet, 08.08.15)
- × «Det ekstreme er blitt det normale i dagens litteratur» (Aftenposten, 09.08.15)
- × «Livet på det jevne» (Fædrelandsvennen, 10.08.15)
- × «Ali Parandian», (Osloby, 22.08.15)
- × «Klassebuzz», (Klassekampen, 25.08.15)
- × «Snakkisen, Lars Petter Hagen» (Klassekampen, 28.08.15)
- × «Om og i naturen på Ultima» (Nasjonen, 28.08.15)
- × «60 konserter du bør se i september» (Aftenposten, 30.08.15)
- × «En truet suksesshistorie» (Klassekampen, 31.08.15)

SEPTEMBER

- × «Ultimafestivalen feirer 25 år i samtidsmusikkens tjeneste» (Dagens Næringsliv, 03.09.15)
- × «Festspillene i Oslo»/intervju med LPH (Klassekampen, 07.09.15)
- × «Et must for alle som liker samtidsmusikk» (Aftenposten, 09.09.15)
- × «Smal musikk med suksess» (Aftenposten, 09.09.15)
- × «Det ypperste og det hippeste» (Aftenposten, 09.09.15)
- × «Smal musikk for enhver smak» (Vårt Land, 09.09.15)
- × «Viktig arena for det eksperimentelle» (Vårt Land, 09.09.15)
- × «10 tips til helgen» (Aftenposten, 10.10.15)
- × «25 år mot strømmen» (Klassekampen, 10.09.15)
- × «Ultimafestivalen starter» (Dagsavisen, 10.09.15)
- × «Ultimafestival i solnedgang» (Dagsavisen, 10.09.15)
- × «Ultima + Ekeberg» (Nordstrand Blad, 10.09.15)
- × «En reise til smakens bakende» (Morgenbladet, 11.09.15)
- × «Kulturutvalget: Slik vil de endre Oslo» (Dagsavisen, 11.09.15)
- × «Ute og inne» (Dagsavisen, 11.09.15)
- × «Varsler bråk» (Dagsavisen, 11.09.15)
- × «Widvey kalte artisten Ratkje for rattkjelke under festivalåpning» (Dagbladet, 11.09.15)
- × «Det gamle var nyest» (Dagsavisen,

- 12.09.15)
- × «Gledesrus» (Vårt Land, 12.09.15)
- × «Kulturministerens navnetabbe» (NRK, 13.09.15)
- × «Kulturministeren kalte prisbelønt komponist for «Rattkjelke» (Rogalands Avis, 14.09.15)
- × «Ryktet forteller» (Klassekampen, 14.09.15)
- × «Lydutvelgelse: Øyvind Torvund-portrettplate» (Klassekampen, 14.09.15)
- × «Ultima godt i gang» (Klassekampen, 14.09.15)
- × «Hvor går grensa? Henrik Hellstenius: Ørets teater» (Dagbladet, 14.09.15)
- × «Fantastisk gave» (Vårt Land, 15.09.15)
- × «Svikter Ultima musikken?» (Aftenposten, 15.09.15)
- × «Kort sagt: Eivind Buene» (Klassekampen, 16.09.15)
- × «Komponistprofil av format, Det Norske Kammerorkester» (Dagbladet, 17.09.15)
- × «Rattkjelkete ministerjobb» (Dagbladet, 17.09.15)
- × «Dansemusikken er bare tall, André Bratten» (Dagsavisen, 18.09.15)
- × «Inne og ute» (Dagsavisen, 18.09.15)
- × «Kultur med Rattkjelke» (Ukeavisen Ledelse, 18.09.15)
- × «Grell regi, finstemt musikk - Anna Thorvaldsdottir» (Aftenposten, 20.09.15)
- × «Innslaget før Sporten?» (Klassekampen, 21.09.15)
- × «Musikk mot det uendelige» (Vårt Land, 21.09.15)
- × «Buenes brobygging» (Klassekampen, 21.09.15)
- × «Livet, men hvordan levere det?» (Klassekampen, 21.09.15)
- × «Liker du opera?» (Helgelands Blad, 23.09.15)
- × «Eksperiment og stjernestund» (Morgenbladet, 25.09.15)
- × «Norske festivaler mister millionstøtte» (NRK, 30.09.15)
- × «Riddu-styreleder - En kjip overraskelse fra regjeringen» (NRK, 30.09.15)
- × «Venstre vil stoppe kutt i festivalstøtte» (Adresseavisa, 30.09.15)

OKTOBER

- × «Frykter ikke for neste år» (Trønderavisa, 02.10.15)
- × «Oppdraget er utført» (Romsdals Budstikke, 02.10.15)

- × «Derfor vil Widvey fjerne knutepunktordningen» (Aftenposten, 02.10.15)
- × «Sikret støtte» (Harstad Tidende, 02.10.15)
- × «Knutepunktfestivaler» (Agderposten, 02.10.15)
- × «Veldig glad: Kongsberg Jazzfestival» (Laagendalsposten, 03.10.15)
- × «Widvey kutter knutepunktstøtta til 13 norske festivaler» (Dagbladet, 07.10.15)
- × «Regjeringen vil kutte knutepunktstøtten til 13 festivaler» (NTB tekst, 07.10.15)
- × «Regjeringen vil avvikle dagens festivalstøtte» (Oppland Arbeiderblad, 08.10.15)
- × «Festivalen taper status, beholder støtte» (Agderposten, 08.10.15)
- × «Bergens nasjonale arv» (Bergens Tidende, 09.10.15)
- × «Hard festivalkonkurranse» (Dagsavisen, 09.10.15)
- × «Garbarek Moldejazz Mari Ultima Schwitters» (Romsdal Budstikke, 10.10.15)
- × «En hulkende duett» (Dagsavisen, 12.10.15)
- × «Thelin og nye toner» (Telemarks-avisa, 13.10.15)
- × «Kjenner igjen vår politikk» (Vårt Land, 20.10.15)
- × «Vil støtte Oslofestivalene videre» (Dagsavisen, 20.10.15)
- × «Vil bli kulturbyråden for folk flest» (Dagsavisen, 22.10.15)
- × «Klakegg blir ny dirigent» (Porsgrunns Dagblad, 27.10.15)

NOVEMBER

- × «Widvey spøkte med egen «Rattkjelke»-tabbe» (Dagbladet, 06.11.15)
- × «Karstein byr på lunsjkoncert» (Altaposten, 06.11.15)
- × «Del godene» (Dagens Næringsliv, 13.11.15)
- × «Kollektiv bevegelse» - anmeldelse av de tre scenekunstforestillingerne Distant Voices, The Dog Days Are Over og A song to ... (Norsk Shakespeare- og teatertidsskrift 4/2015)

TV:

- × NRK Hovedscenen - TV, 13.09.15
- × Hovedscenen: Ultimafestivalen, Rolf Erik Nystrøm og Arvo Pärt
Ultimafestivalen feirer 25-års-jubileum. Vi ser litt tilbake på en spennende historie og rapporterer fra årets festival. Saksofonisten Rolf Erik Nystrøm er en musiker i særklasse - kreativ og nyskapende. Vi møter ham i fri utfoldelse i inspirerende omgivelser. Arvo Pärt er en av vår tids mest populære komponister. Den 11.september fylte han 80 år. I kveldens dokumentar følger vi tilblivelsen av hans siste verk, Adams Passion.

RADIO:

NRK P2

- × NRK P2, Atlantis, om Messiaen og Double Vision
- × NRK P2, Klassisk vorspiel med Eystein Sandvik, 04.09.15
- × NRK P2, Atlantis, Harry Partch, 06.09.15
- × NRK P2, På konsert: Direktesending fra Ultimafestivalens åpningskoncert med Oslo-Filharmonien. Olivier Messiaen: *Turangalîla-Symphonie*
- × NRK P2, Spillerom Søndag, Ultima, samtidsjazz og kompleksitet
- × intervju med Lars Petter Hagen, 13.09.15
- NRK P2, Atlantis, om Luc ferrari og Barnard Parmegiani, 13.09.15
- NRK P2, Kulturnytt, 14.09.15
- × NRK P2, Kulturhuset hovedsending, 14.09.15
- × NRK P2, Spillerom Søndag, Harry Partch, Helge Sten og Ørjan Matre,
- × *Pitch 43*-konserteren, 20.09.15
- NRK P2, Atlantis, *Pitch 43*-konserteren, 20.09.15
- × NRK P2, Spillerom Søndag, Helge Stens bestillingsverk, Konsertopptak fra Ultimafestivalen lørdag 12. september 20.09.15
- × NRK P2, Spillerom hovedsending, Anna Thorvaldsdottir, 22.09.15
- × NRK P2, Spillerom Søndag, 18.10.15
- × Georg Friedrich Haas: *In Vain*, med Ensemble Ernst, konsertopptak fra 17.09.15
- × NRK P2, Spillerom Søndag, om Grisey, Nancarrow og Ligeti, 25.10.15
- × NRK P2, Spillerom søndag, konsert *Le Noir de l'Etoile*, 25.10.15

- × Framført av slagverkensembelene SISU og Pinguins, med opptak av pulsen fra roterende pulsarer i verdensrommet. Konsertopptak fra Kulturkirken Jakob, 16. september 2015.
- × NRK P2, Spillerom Søndag, 08.11.15
- × KORK i Aulaen. Konsert fra lørdag 19.09.15, Ultimafestivalen. Jon Øivind Ness: *Mørkgånga* (urframf), Øyvind Torvund: *Idyllic Scenes* (urframf) og Iannis Xenakis: *ST/48-1*.
- × NRK P2, Spillerom Søndag, 18.10.15
- × Krogs psykedelia, Haas' mørke, naturlighet i musikk

RADIO NOVA

- × Intervju med Cecilie Ore for programmet «Kvinnesaken» om operaen *Adam & Eve*.
- × «Sort Kanal» hadde en sending om Ultima 7. september, der de spilte flere av de aktuelle artistene og snakket om årets program.
- × Intervju med Afrikan Sciences for musikkprogrammet «Bra Trommis».

NETT:

- × På nettstedet Ballade.no fikk Ultima dekning i form av forhåndsomtale, kommentarer og anmeldelser.
- × Online musikkmagasinet Permafrost. today for oppdateringer innen metall, eksperimentell musikk og progressiv rock, dekket Ultima med konsertanmeldelser.

INTERNASJONAL PRESSE

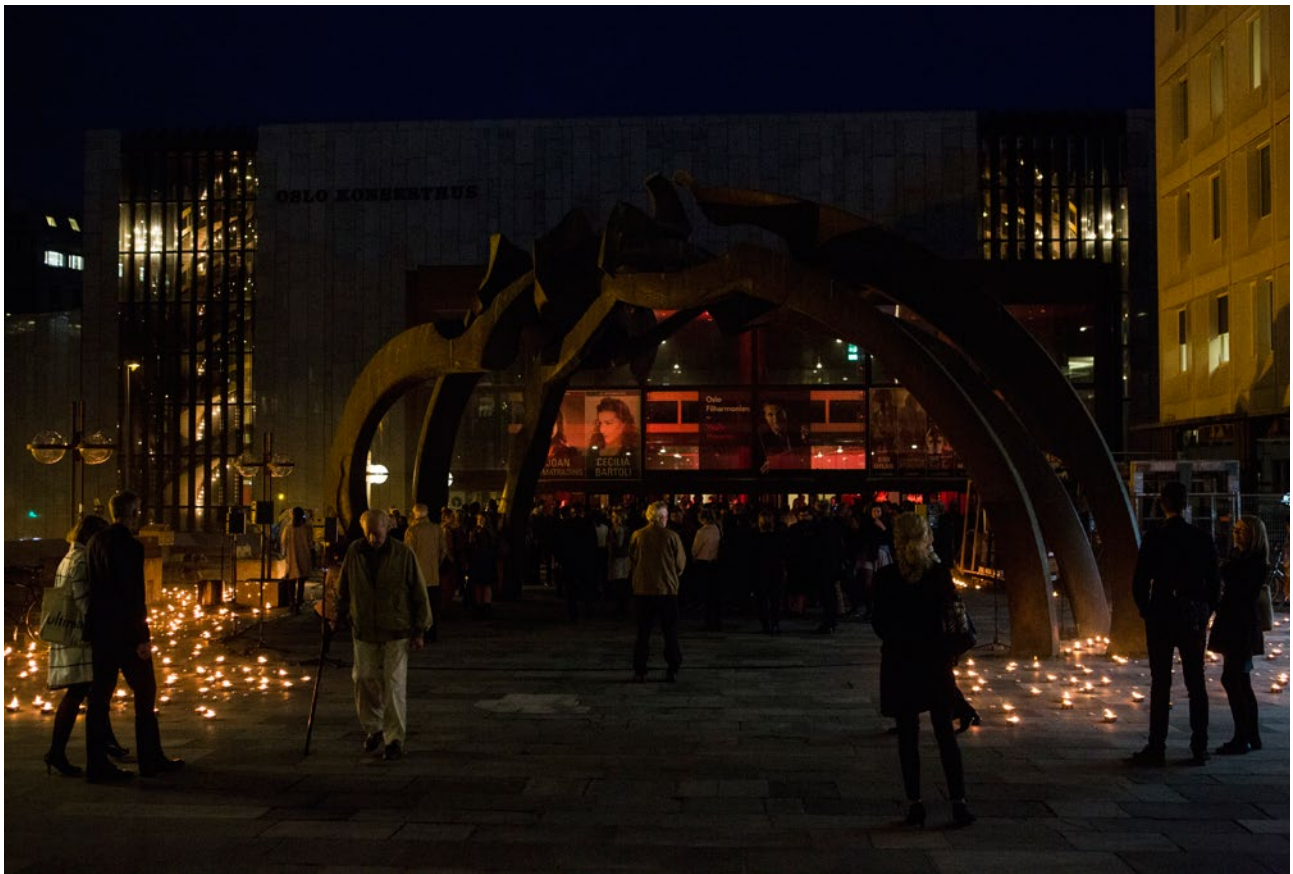
Ultima ble omtalt og anmeldt i internasjonal presse, som utelukkende var svært positive til festivalen.

Hannis Brown skrev for WQXR.

På Frieze.com, blog ble det publisert en artikkel av Andrew Mellor.

Danske SEISMOGRAF var til stede og beskrev sin festivalopplevelse.

«Zehn ziele zur gestaltung eines festivals» (Neue Zeitschrift für Musik #2_2016)

Jon Persens installasjon Mot Kalde Vinder utenfor Oslo konserthus på åpningsdagen 10/9.

